

79835

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
KAMU YÖNETİMİ**

**TEŞKİLATLARDA VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINDA
HABERLEŞME FAKTÖRÜ VE MİLLETLERARASI
KRİMİNAL POLİS TEŞKİLATI - İNTERPOL
UYGULAMASI**

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

**HAZIRLAYAN
Burhanettin UYSAL**

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Eyüp G. İSBİR**

ANKARA - 1992

**T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
DOKÜMANTASYON MERKEZİ**

ÖNSÖZ

Günümüzde teknolojik gelişmelere paralel olarakta suç işleme teknikleride gelişmiştir.Bazen bir ülkede suç işleyen bir kişi kolaylıkla başka ülkelere gidebilmekte ve oradada suç işleyebilmektedir.

Bu çalışmamda, Milletlerarası alanda suç ve suçlularla mücadele etmek amacıyla kurulan Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı İNTERPOL değişik ekonomik, kültürel ve coğrafi yapıya sahip ülkelerden oluşmaktadır.Bu ülkeler arasında etkin, hızlı ve güvenilir haberleşmenin sağlanması İnterpol'de verimliliği artıracaktır. Böylelikle suçların işlenmesi önleildiği gibi suç işleyenlerinde cezalandırılmasının temin edileceği vurgulanmaktadır.

Bu çalışmamın başarıya ulaşmasında en büyük desteği veren sevgili eşime, tez danışmanım sayın Prf.Dr.Eyüp G. İSBİR'e ve bütün İnterpol personeline teşekkür ve saygılarımı sunarım.

Burhanettin UYSAL

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖNSÖZ	i
İÇİNDEKİLER.....	ii-vi
Kısaltma cetveli.....	vii
Giriş.....	1

I. BÖLÜM

TEŞKİLATLARDA VERİMLİLİK, ETKENLİK VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

I. TEŞKİLATLARDA VERİMLİLİK VE ETKENLİK

A. Teşkilatlarda verimliliğin artırılması.....	3
1. Verimlilik Kavramının Tanımı.....	3
2. Teşkilatlarda Verimlilik ve Etkenlik.....	5
a) Teşkilatlarda Verimlilik (productivity).....	5
b) Teşkilatlarda Etkenlik (efficiency).....	8
3. Verimliliği Olumlu Yönde Etkileyen Unsurlar.....	9
a) Eylem (aksiyon).....	9
b) Öngörü ve öneri.....	9
c) Üretim.....	10

II.BÖLÜM

TEŞKİLATLARDA HABERLEŞME

HABERLEŞME KAVRAMI, UNSURLARI VE TEŞKİLATLARDA HABERLEŞME

A. Haberleşme Kavramı ve Haberleşmenin Unsurları.....	12
1. Haberleşme Kavramının Tanımı.....	12

2. Haberleşmenin Unsurları.....	14
a) Gönderici.....	15
b) Kodlama.....	16
c) Haber.....	16
d) Haberleşme Kanalı.....	16
e) Alıcı.....	17
f) Kodu çözme.....	17
g) Çevre koşulları.....	17
h) Geri bildirim (feed-back).....	18
3. Teşkilatlarda haberleşme.....	18
4. Teşkilatlarda haber akışı.....	21
a) Aşağı doğru haberleşme.....	22
b) Yukarı doğru haberleşme.....	22
c) Yatay ve çapraz haberleşme.....	22
5. Teşkilatlarda Haberleşmenin İyileştirilmesi.....	23
a) Sonucu izleme.....	23
b) Haber akışının yönetimi.....	23
c) Empati.....	24
d) Kullanılan dilin sadeleştirilmesi.....	24
e) Haberleşme kanallarının artırılması.....	24

III.BÖLÜM

MİLLETLERARASI KRİMİNAL POLİS TEŞKİLATI VE HABERLEŞME

I. MİLLETLERARASI BİR TEŞKİLAT OLARAK İNTERPOL'ÜN TEŞKİLAT

YAPISI VE HABERLEŞME

A. Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı-İnterpol'ün

Teşkilat Yapısı.....	25
1. İnterpol'ün tarihi gelişimi.....	25
2. İnterpol'ün amacı.....	27
3. İnterpol'ün işbirliği ilkeleri.....	28
a) Milli hakimiyete saygı.....	28
b) Sıradan suçlularla mücadele.....	29
c) Evrensellik.....	29
d) Bütün üye ülkelerin eşitliği.....	29
e) Diğer teşkilatlarla işbirliği.....	29
4.İnterpol'ün Teşkilat Yapısı ve Yönetimi.....	29
a) İnterpol'ün Temsilî Organları.....	29
aa) Genel Kurul.....	29
bb) Yürütme Kurulu.....	31
b) İnterpol'ün daimi teknik kurumları.....	32
aa) İnterpol Genel Sekreterliği.....	32
aaa) Genel idare.....	34
bbb) Polisiye işler.....	34
ccc) Etüd.....	34
ddd) Lojistik.....	36

bb) Milli merkez teşkilatları.....	36
aaa) Türkiye Milli Merkez Teşkilatı.....	38
cc) Danışmanlar.....	42
B. Interpol'de Haberleşme.....	42
1. Interpol Haberleşme Ağı.....	44
a) Milli Merkez Teşkilatları.....	45
b) Bölge istasyonları.....	45
c) Merkez istasyonları.....	47
2. Haberleşme Araçları.....	47
a) Mors telsiz sistemi.....	47
b) Teleks sistemi.....	48
c) Radioteletype (ARQ).....	48
d) Fototelgrafi ve faximili (Telecopy).....	48
e) Teleteks.....	49
f) Pc bilgisayarları.....	49
3. Kodlar	51
4. Milletlerarası Bültenler.....	51
a)Kişilerle ilgili bültenler.....	52
aa) Kırmızı bülten.....	52
bb) Mavi bülten.....	53
cc) Yeşil bülten.....	54
dd) Şiyah bülten.....	54
ee) Sarı bülten.....	54
b) Çalıntı ve kayıp eşya bültenleri.....	54
c) Modüs operandi bültenleri.....	55

5. Milletlerarası Toplantılar.....	55
a) Bölgesel toplantılar.....	56
b) Kitasal toplantılar.....	56
c) Uluslararası bilimsel tartışma toplantıları.....	56
6. İnterpol'ün Haberleşme Dilleri.....	57
7. İnterpol'de Bilgisayar Kullanımı.....	57
a) Elektronik Bilgisayar Sistemi.....	60
b) Mesaj cevaplama bölümü.....	61
8. İnterpol Etkinlikleri.....	62
a) Uyuşturucu Maddelerle mücadele.....	63
b) Milletlerarası asayişe müessir suçlar.....	74
c) Yurt dışında suçluların takibi.....	77
SONUÇ.....	81

EKLER

1. İnterpol'e üye devletler.....	86
2. Türkiye'nin İnterpol'e üye oluşunu gösterir kararname.....	87
3. Kırmızı bülten örneği.....	88
4. Mavi bülten örneği.....	89
5. Yeşil bülten örneği.....	90
6. Siyah bülten örneği.....	91
7. Sarı bülten örneği.....	92
8. Çalıntı ve kayıp eşya bülten örneği.....	93
9. Modüs operandi bülten örneği.....	94
10. Silah ve patlayıcı standart form örneği.....	95
Yararlanılan Kaynaklar.....	96

KISALTMALAR CETVELİ

AMSS.	: Automated Message Switch System (Otomatik Mesaj Gönderme Sistemi)
C.	: Cilt
B.M.	: Birleşmiş Milletler
Çev.	: Çeviren
EPA.	: Avrupa Verimlilik Ajansı
ILO.	: Milletlerarası Çalışma Teşkilatı
İnterpol.	: International Criminal Police Organization (Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı)
İ.T.İ.A.	: İktisadi ve Ticari ilimler Akademisi
Mill.	: Milletlerarası
MMT.	: Milli Merkez Teşkilatı
M.P.M.	: Milli Prodüktivite Merkezi
s.	: sayfa
T.O.D.A.İ.E.	: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
v.b.	: ve benzerleri

GİRİŞ

Teşkilatların daha verimli ve daha etkin biçimde yönetilmeleri için araştırmacılar çeşitli yöntem ve yaklaşımlara ilişkin kuramsal ve uygulamalı çalışmalara geniş yer vermişler ve bu konuda oldukça başarılı sonuçlara ulaşmışlardır. Son yıllarda araştırmacıların önemle üzerinde durduğu teşkilatla ilgili etkinliği artırıcı yaklaşımlardan biri ve belkide en önemlisi haberleşme olgusudur. Bazı araştırmacılar teşkilatı haberleşme sistemi ile eş anlamda ele alarak, teşkilatı durgun yapıdan, dinamik yapıya geçiren ana canlılık kazandıran en önemli etkenin haberleşme sistemi olduğu savını ileri sürmektedirler.

Haberleşme en geniş anlamıyla, bireyler, gruplar yada teşkilatlar arasında çeşitli düşünce, bilgi ve duygu iletimiyle ortak bir anlayışın yaratılması ve karşılıklı etkinin sağlanmasıdır.

Haberleşme, günlük yaşantımızdan çalışma ilişkilerine kadar her yerde sık sık kullanılan bir süreçtir. Çocuk-aile, öğrenci-öğretmen, yönetici-işgören gibi birey yada gruplar arasında insan ilişkilerinin doğal sonucu olarak haberleşme aracılığı ile anlaşma yolları ve sorunlara çözüm olanakları araştırılır. İnsan yaratıldığı günden bu yana başkalarıyla diyalog kurma zorunluluğunu daima hissetmiş ve bu nedenle çeşitli ses, işaret ve simgeleri kullanmıştır.

Bu çalışmamın amacı; devamlı bir değişim süreci içerisinde bulunan dünyanın,bugünkü ulaştığı bilimsel ve teknolojik gelişmeler,özellikle haberleşme alanında varmış olduğu nokta itibariyle, dünya devletlerini birbirinden ayıran sınırları ortadan

kaldırma durumuna getirmiştir. Bunun neticesi olarakta, milletlerarası suç ve suçlu sayısında dev bir büyümenin sonucu olarak ortaya çıkan Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı - Interpol'ün etkin mücadelesinde haberleşme faktörünün önemi vurgulanacaktır.

Çalışmamın birinci bölümünde verimlilik kavramının tanımlanması, teşkilatlarda etkinlik ve verimlilik konusunda bilgi verildikten sonra, verimliliği olumlu yönde etkileyen unsurlara değinilecektir.

İkinci bölümde ise haberleşme kavramının tanımı, haberleşmenin unsurları, teşkilatlarda haberleşme, haberleşmenin akışı ve haberleşmenin iyileştirilmesi konusunda bilgi verilecektir.

Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı-Interpol'ün tarihi gelişimi, amacı, çalışma ilkeleri, teşkilat yapısı, haberleşmesi,dünya üzerinde milletlerarası suç ve suçlularla mücadelesi, çalışmamın üçüncü bölümünde yer almaktadır.

1.BÖLÜM

TEŞKİLATLARDA VERİMLİLİK,ETKENLİK VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASI

1. TEŞKİLATLARDA VERİMLİLİK VE ETKENLİK

A. Teşkilatlarda Verimliliğin Artırılması

1. Verimlilik Kavramının Tanımı

Verimlilik,anlaşılması oldukça kolay olmasına rağmen tanımlanmasında zorluklar çekilen bir kavramdır.Verimliliğin ölçülmesi daha büyük zorluk gösterdiği gibi, nedenleri ve sonuçları çerisinde yorumlanmasında gerçekten bir sorun olmaktadır(1).

Verimlilik kavramı çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Bunlardan bazıları şöyledir.

Avrupa Verimlilik Ajansı(EPA) verimliliği iki ayrı biçimde tanımlamıştır. Bunlardan birincisi, "verimlilik, her bir üretim unsurunun etkin kullanılma derecesidir" (2).Şeklindedir.

İkinci tanım ise, " verimlilik bir düşünce biçimi, bir tutumdur. Her şeyin yarın, bugünkünden daha iyi yapılabileceğine inanmak ve bu inanç doğrultusunda sürekli gelişme göstermektir.İnsanlığın gelişmesi için sürekli çaba göstermek ve bu amaçla ekonomik etkinlikleri değişen koşullara yeni yöntem ve kuramlar deneyerek uyumlandırma çabasıdır"(3).

Milletlerarası Çalışma Teşkilatı (ILO) verimliliği" verimlilik,

-
(1)	Mümtaz KÜLÜNK," Verimlilik Üzerine,"	Verimlilik Dergisi, C. V , sayı 2, Ankara, 1976, s.180
(2)	Ayfer Erbesler,İnsan GÜCÜ Verimliliğini Artırmaya Yönelik Organizasyon Modelleri Ve Teşvik Edici Yöntemler, M.P.M. Yayınları, No:305, s.4	
(3)	Erbesler, s.4	

enzer biçimde Üretimin dört ana unsurunun (toprak, sermaye, emek ve organizasyon) ürüne oranıdır.İLO, organizasyon (yönetim) boyutunda retimin bir girdisi olarak tanıma katmıştır"(4).

Verimlilik, üretim sürecine giren çeşitli faktörlerle girdiler) bu sürecin sonucunda elde edilen ürünler (çıktılar) arasındaki ilişkiyi ifade eder. Bundan dolayı verimlilik " üretilen mal ve hizmet miktarı ile bu mal ve hizmet miktarının üretilmesinde kullanılan girdiler arasındaki oran"(5). Şeklinde tanımlanır.

Burada verilen tanımlarda ortak nokta verimlilik çıktıları ile bu çıktıları elde etmek için kullanılan ve gerçek değerler olarak österilen çeşitli girdiler arasındaki oranın anlaşılmasında bir ölçüş birliğine varılabilir.

Verimlilik elimizdeki kaynaklardan (fabrikadan, gereçlerden, kapılardan, malzemeden, işçilikten bilgi ve beceriden) ne oranda iyi yararlandığımızı gösterir(6).

Kısaca verimlilik, eldeki kaynaklarla (girdiler) mümkün olan en çok ürünün(çıktının), elde edilmesi yada üretilmek istenen ürünün veya hizmetin mümkün olan en az kaynakla elde edilmesidir.Diger bir ifadeyle verimlilik belirli bir amaçın en düşük maliyetle gerçekleştirilmesi yada belirli kaynakla amaca en iyi şekilde ulaşmaktır.

---

(4) Erbesler, s.4

(5) Milli Prodüktivite Merkezi Yayın Katologu,Ankara,1991,s.9

(6) Milli Prodüktivite Merkezi,Verimlilik Nedir?Neler Sağlar?, M.P.M. Yayınları,No:155,Ankara,1975,s.1

2. Teşkilatlarda Verimlilik Ve Etkenlik

Çağımızda açıklanması ve çözümü güç görünen pek çok karmaşık olayın kaynağında ekonomik sorunların bulunduğu bir gerçektir. Ekonomik kalkınma cabası, az gelişmiş ülkelerde fakirlikten kurtulma, gelişmiş ülkelerde ise mevcut güçlerini koruma yönündedir.

Toplumların ekonomik ve sosyal hayatlarında teşkilatların öneminin artmasıyla birlikte, teşkilatlarda etkinlik ve verimlilik sorunları da gündeme gelmiş oldu. Bundan dolayı, bu konuda bir çok kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapılmıştır. Ancak bu araştırmalar daha çok teşkilatla ilgili verimlilik ile etkinliğin nasıl artırılabilceği üzerindedir. Bunların ölçümü ise araştırmalarda ancak son 30-35 yıldır yer almaktadır. Yapılan araştırmalara rağmen teşkilatlarda verimlilik ve etkinlik kavramının bütün yönleriyle açıklığa kavuşturulduğunu söylemek pek mümkün değildir. Bunun nedeni, hizmet kesimindeki teşkilatlarda verimlilik ve etkinliğin ölçülmesinde karşılaşılan güçlüklerdir (7).

a) Teşkilatlarda Verimlilik (Productivity)

Verimlilik, elimizdeki kaynaklardan ne derecede olumlu yararlandığımızı belirler. Çıktı (out put) ile girdi (in put) arasındaki ilişki bize verimliliği verir. Eldeki kaynaklarla mümkün olan en çok ürünün elde edilmesi veya ürünün giderek daha az kaynakla elde edilmesidir. Verimlilik, üretebilme yeteneği ile birlikte üretimde bir çoğalmanında sözkonusu olduğunu anlatır. Bu kısa

---

(7) Orhan Pazarcık ve Gültekin Çoygun, Kamu Bürokrasisinde Organizasyon sorunları, Verimlilik ve Etkenlik, M.P.M. Yayınları, No:322, Ankara, 1985, s.44

tanımlardan da anlaşılacağı üzere verimliliğin ölçülebilmesi için girdi ve çıktıların belirlenmesi zorunlu olmaktadır. Girdi ve çıktıların belirlenmesinin yapıldığı durumlarda verimliliğin ölçülmesi kolay olmaktadır. Ekonominin çeşitli kesimlerinde emek verimliliği ölçülürken, kullanılabilecek verilerin başında o kesimlerin çıktıları gelir. Genellikle bu ölçü parasaldır. Herhangi bir makinada ise verimliliği belirlemek için, makınaya giderlerle çıktıları, birbirine oranlamak bize verimlilik konusunda bilgi verir. Bununla birlikte teşkilatlarda girdi ve çıktıların makina örneğinde verdiğimiz gibi belirlenmesi mümkün olmamaktadır. Özellikle hizmet sektöründe girdi ve çıktıların belirlenmesi büyük bir problem oluşturmaktadır.

Bir teşkilat elindeki sınırlı kaynaklarının kullanma yerleri seçenekleri arasında dağıtımını yaparken belirli maliyetlerle mümkün olduğu kadar fazla sonucun gerçekleştirilmesini sağlayabiliyorsa ya da belirli sonuçlara mümkün olan en düşük maliyetlerle ulaşabiliyorsa o teşkilatın ve yönetiminin verimli olduğunu belirtebiliriz (8).

Verimlilik kavramının önemi bu kavramın, faaliyetlerin ve teşkilatların kıyaslanmasında bir ölçü olarak ortaya çıkmasından kaynaklanmaktadır. Ancak verimlilik kavramında her teşkilatta kullanmamız mümkün olmamaktadır. Verimlilik, maliyet sonuçlarının para cinsinden ölçülebildiği durumlarda söz konusu olurken, üretilen bir çok hizmetin parasal olarak karşılığının bulunmadığı kamu hizmetlerinde, verimlilik kavramı askıda kalmaktadır.

---

(8) KÜLÜNK, Verimlilik Dergisi, C.V , sayı.2, Ankara, 1976, s.189

Özel teşebbüste çoğu kez verimliliğin bir ölçütü olarak kar kullanılmıştır. Kar ile verimlilik aynı anlama gelmemekle birlikte bu iki kavramın arasında yakın ilişki bulunmaktadır.

Bir işletmede verimliliğin artırılması yani aynı ürünün daha az bir maliyetle elde edilmesi yada aynı maliyetle daha çok ürünün elde edilmesi işletmenin karında olumlu yönde etkileyecektir. Yine kar güdüsü bir işletmede alınan kararlara ve işletmenin tüm faaliyetlerine yön verecek ve karın artırılması teşkilatın verimliliğinin yükseltilmesi anlamına gelecektir (9).

Kamu kuruluşlarında ise ; halka ucuz ve kaliteli hizmet götürmek genellikle kar etmek amacından önce gelmektedir. Kamu kuruluşlarında kar unsurunun esas amaç olmayışından dolayı, kar unsuru kamu kesiminde verimliliğin ölçülmesini zorlaştırmaktadır. Örneğin Emniyet Teşkilatı gibi bazı kamu faaliyetlerinde somut ürünler elde edilmesi sözkonusu değildir (10).

Teşkilatlarda verimliliğin artırılmasında harcanan çabalar zamanla bu amaçla geliştirilmiş bir çok tekniklerin, bilimsel ve teknolojik yeniliklerin ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunlar arasında, zaman ve hareket etüdüleri, iş değerlendirmesi, proje değerlendirme, planlama ve kontrol, program değerlendirme ve gözden geçirme tekniği, kritik yol yöntemi (CPM-Critical Path Method), doğrusal programlama, yöneylem araştırması, sistem analizi, oyun kuramı gibi türlü karar alma modelleri, Gant şemaları (The Gantt Chart) gibi çeşitli denetim teknikleri, bilgisayar ve daha bir çok

---

(9) KÜLÜNK, Verimlilik Dergisi, C.V , sayı.2, Ankara, 1976, s.189

(10) Pazarcık ve Çoygun, s,50

modern büro makinaları,çeşitli bütçe ve muhasebe teknikleri geliştirilmiştir. Bütün bu çalışmalar ve gelişmelerden bütün ülkelerde özel kesim kadar olmamakla beraber kamu yönetiminde de yararlanılmaktadır.

Kamu hizmetlerinde verimliliğin ölçülmesinde karşılaşılan güçlükler nedeniyle,bu hizmetlerin değerlendirilmesi amacıyla verimlilikten daha geniş bir kavram olan teşkilatla ilgili etkenlik ortaya atılmıştır. Etkenlik,teşkilatın amaçlarına erişme derecesini,verimlilik ise teşkilatla ilgili faaliyetin rasyonellik derecesini ifade eder. Etkenlik kavramı,verimlilik kavramında içine alan daha geniş bir teşkilatla ilgili başarı ölçüsüdür. Teşkilatlarda etkenlik,teşkilat içi ve dışı faktörlere göre belirlenirken,teşkilatla ilgili verimlilik ise daha çok teknik ve ekonomik faktörlere bağlıdır (11).

b) Teşkilatlarda Etkenlik (Efficiency)

Teşkilatlarda etkenlik,teşkilatın amaçlarına ulaşmada gösterdiği başarı ve sağlamlık derecesini gösteren bir kavramdır. Etkenliğin tanımı üzerinde kesin bir görüş birliği bulunmamaktadır. Bir görüşe göre etkenlik,teşkilatın amaçlarını gerçekleştirme derecesidir. Diğer bir görüş ise etkenliği,teşkilatın çıktılarının ekonomik,teknolojik ve siyasi güç gibi bütün yolların kullanılarak en yüksek düzeye çıkarılması olarak tanımlamaktadır. Aynı görüşe göre verimlilik, fiziksel girdi ve çıktılarla ilgili bir orandır ve etkenliğin ölçümünde kullanılan en önemli unsurlardan birisidir. Ekonomik ve teknolojik yollardan çıktıların mümkün olan en yüksek

---

(11)Pazarcık ve Çoygun, s.51

noktaya getirilmesi, etkenliği olduğu kadar verimliliğide artıracaktır. Ancak çıktıların siyasal yolların denenmesiyle artırılması ise, verimliliğe katkıda bulunmadan teşkilatlarda etkenliğin artmasına neden olacaktır (12).

Etkenlik ölçümü teşkilata nerede olduğunu göstermesine imkan verir. Eldeki mevcut girdilerden hangi ölçüde en iyi biçimde çıktı üretilebileceğini göstermesinin yanısıra, mevcut kapasitenin kullanılma düzeyine ilişkin bir gösterge sağlar (13).

Teşkilatla ilgili etkenliğin ölçümünde verimlilik, esneklik, moral, gerginlik ve baskı unsurları, teşkilatın değişikliklere uyma derecesi ve personelin durumu gibi unsurlar kullanılmaktadır.

3. Verimliliği Olumlu Yönde Etkileyen Unsurlar

a) Eylem (Aksiyon)

Verimlilik çok yönlü bir olaydır. Verimlilik sadece yatırımla, bilimsel ve teknik ilerlemeyle veya etkin yönetimle elde edilemez. Verimliliği olumlu yönde etkileyebilmek için, her insana, çalışma, başarıma, gücü yettiği sürece çaba gösterme azmini kazandırmak gerekir. Çünkü bütün verimliliğin temel noktası insanın kendisidir. Eğer bireylerin beynine verimli olmayı işleyip bunuda milli kültürün bir parçası haline getirecek olursak verimlilik olayının önemli bir kısmı halledilmiş olur (14).

b) Öngörü ve Öneri

İnsan haylatında yapılan faaliyetlerin geneli geleceğe

---

(12) Pazarcık ve Çoygun, s.51

(13) İ. Melih Baş ve Ayhan Artar, **İşletmelerde Verimlilik Denetimi**, M.P.M. Yayınları, No:4, Ankara, 1991, s.33

(14) Bedri Gürsoy, **Verimlilik Üzerine Düşünceler**, M.P.M. Yayınları, No:324, Ankara, 1985, s.97

öneliktir. Geleceğe yönelik faaliyetlerde bulunurken, bu faaliyetlerin getireceği sonuçlar hakkında oluşturulan tahminler, umutlar, üşünceler, sezgiler, bir araya gelince öngörü meydana çıkar. Öngörü bir amaçla ulaşmak isteyen kişinin vazgeçemeyeceği bir sezgidir. Çünkü öngörü gelecekte ortaya çıkacak gelişmeleri kestirmeye yaradığı kadar işlerin olumlu olmasını, olumsuz sonuçlar verecek etmenleri üşünerek önleyici tedbirler almakta öngörünün bir parçasıdır.

Geleceğe ait öngörüler ise kısa, orta yada uzun vadeli olarak ayrılabilir. Yaşadığımız andaki ihtiyaçların iyi karşılanması kısa vadeli çabalarla olur. Ama yaşanan anı başarılı kılmak, çoğu kez orta ve uzun vadeli iyi bir planlamadan geçer. Kısaca insanlar hem kısa hemde orta ve uzun vadeli öngörülere aynı derecede ihtiyacıdır. Toplum hayatında uzun vadeli işler daha önemli olduğu için devlet tarafından yüklenilir, fakat bu özel sektör uzun vadeli öngöründe bulunamaz anlamına gelmemelidir(15).

Öngörü yapılan işlerin gelecekteki sonuçlarını şimdiden ezinlemek, buna göre tedbirler almak verimliliği olumlu yönde etkileyecektir

c) Üretim

İnsan ihtiyaçlarını gidermek amacıyla bir mal veya hizmetin ortaya konulması için yapılan faaliyetlerin tümüne üretim denir. Üretim de geleceğe yönelik faaliyetler arasındadır. Çünkü amaç insan ihtiyaçlarının karşılanmasıdır. Acaba üretimde verimliliğin artırılmasında hangi unsurlar önem taşıyabilir? Bu soruyu

---

(15) Gürsoy, s.98

cevaplayacak olursak;

Üretim insan ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik bir faaliyet olduğu için üretimi düzenleyen insanlardır. Verimliliği de düşünüp uygulayacak ve ondan olumlu sonuç çıkaracak olanda insanlardır. Bunun için insanın niteliği doğrudan verimliliği etkiler. İyi yetişmiş birikimlerinden faydalanan ve bu birikimlerini sürekli artırma gayreti içerisinde olan, sorumluluk taşıyan, ülkesinin bir ferdi olduğunu kabul eden, işine bağlılık gösteren kişinin üretimdeki etkinliği verimli olacaktır.

Üretimde organizasyonun yapısı ise; organizasyon işin gereklerine uygun olmalı, kişiler bir işe atanırken değerlendirmeye tabi tutulmalıdır. Organizasyonun bulunduğu yerde bürokraside bulunmaktadır. Bürokrasi daha iyiye, daha güzele ve daha haklıya doğru yönelmekte gerekli görülen işlemler zinciri olarak alınmalı ve bürokrasi kırtasiyecilik aşamasına ulaşmamalıdır. Teşkilat içerisindeki hiyerarşi yani yetki ve sorumlulukların kesin olarak belirlenmesine ve bunun teşkilat amaçlarına uygun olmasına ve kişilerin kendilerini ispatlamalarına engel olmamalıdır. Organizasyonda kullanılan teknoloji teşkilat amaçlarını geliştirmeye yönelik olmalıdır. Yönetici, personelini teşkilat amaçlarını gerçekleştirmede ahenkli bir şekilde çalıştırmasını bilmelidir. Organizasyonda ayrıca hizmet içi eğitime ve çalışmaların mükafaatlandırılmasına imkan tanınmalıdır(16).

Üretimin artırılmasında beşeri münasebetlere önem verilerek kişilerin işine ve sorumluluklarına uyum sağlaması ,diğer kişilerle

---

(16)Gürsoy, s.100

karşılıklı bağımlılık halinde çalışması,bilim ve teknolojideki çağdaş gelişmeleri yakından takip etmesi çalışan insanların görmüş oldukları eğitimle çalışma alanları arasında ilişkinin kurulması ve çalışılabilecek sosyal ortamın sağlanması verimliliğin artırılmasında önemli etkenlerdendir

II.BÖLÜM

TEŞKİLATLARDA HABERLEŞME

I. HABERLEŞME KAVRAMI , UNSURLARI VE TEŞKİLATLARDA HABERLEŞME

A. HABERLEŞME KAVRAMI VE HABERLEŞMENİN UNSURLARI

1. Haberleşme Kavramının Tanımı

Haberleşme kelimesi dilimize geçen, yabancı kelimelerden bir tanesidir.Batı dillerinde "haberleşme" sözcüğünün karşılığı olarak "Communication" kelimesi kullanılmaktadır.Dilimizde de yerine göre bazen "Kominikasyon", bazen "iletişim", bazen de "iletim" veya "muhabere" kelimeleri kullanılmaktadır(1).

Haberleşme yaşantımızda öylesine önemli bir yer tutar ki haberleşme için "yaşamak iletişimde bulunmaktır" denilebilir(2). Yaşantımızda bu denli önemli bir yere sahip olan haberleşme herkese göre değişik anlamları içeren bir kelime olmasından dolayı her zaman bir görüş birliği sağlamak mümkün olmamaktadır.

Kullanıldığı alana göre çok değişik anlam taşıyan haberleşmenin çeşitli tanımları yapılmıştır.Bunlardan bazıları ;

Haberleşme "bir mesaj alış veriştir"(3). şeklinde en kısa olarak tanımlanmıştır.

Diğer bir tanım ise, haberleşme, anlama, duyma ve duyurma, düşünme ve düşündürme, bilgi alma ve bilgi vermedir(4).

---

(1) Tamer Koçel ,İşletme Yöneticiliği , istanbul ,1989 ,s.221

(2) Meral Aşıkoğlu ,İşgören Yönetiminde İletişim ve Şişe-Cam Endüstrisinde Bir Uygulama Örneği, Anadolu Üniversitesi Yayınları , No:136 , Eskişehir 1986 , s.3

(3) Koçel , s.222

(4) Aşıkoğlu , s.4

Başka bir tanımda ise "Haberleşme, bir göndericiden alıcıya yada alıcılara bilgi aktarımıdır"(5).

Yukarıda basitleştirilmiş olarak verilen tanımlar yanlış olmamakla beraber, basitleştirilmiş ve eksik oldukları görülür.Çünkü alıcı-verici arasındaki bilgi alış-verişi yapılsa dahi tam bir haberleşmeden söz edilemez.Haberleşmenin tam manasıyla gerçekleşebilmesi için haberi iletenin, haberi alanın tutum ve davranışlarını etkilemesi gerekir(6).

Haberleşme işlemini sadece insanlar arasında bilgi alış-verişinden ibaret basit bir olay olarak algılamıyoruz ve de haberleşme işleminde bir bilgi iletildiğinde, bunun manalarının müşterek kılınması gereken komplike bir işlem olduğunu savunarak Gürgen'in yapmış olduğu geniş anlamda "Haberleşme insanlar arasında manaları müşterek kılma işlemidir" tanımı ile dar anlamdaki "Haberleşme yöneticilerle, çalışanlar arasında yönetici ve çalışanlarla örgüt dışı organları arasında, anlaşma sağlamak amacıyla bilgi, his, tutum ve davranışların iletilmesi işlemi"(7). olduğunu benimsiyoruz.

2) Haberleşmenin Unsurları

Haberleşme olmadan organizasyonların varlığından söz edilemez. Bütün yönetim faaliyetlerinin temeli etkin işleyen bir haberleşme

---

(5) Tengiz Uçok, **Yönetim ilkeleri**, Gazi Büro Kitabevi, Ankara, 1988, s.178

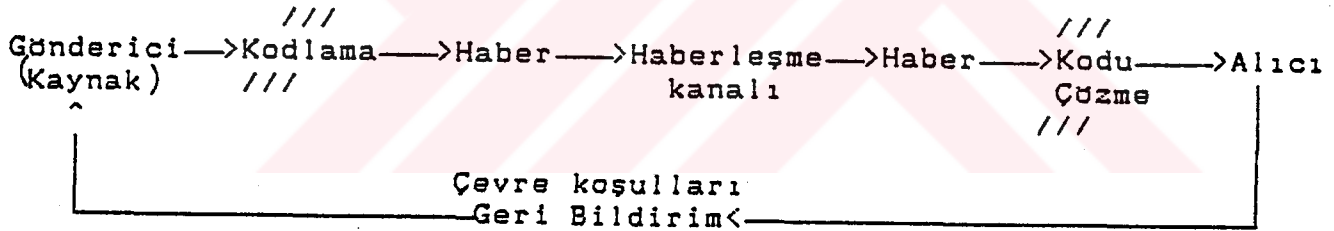
(6) Yaşar Gürgen **.İşletmelerin Yönetiminde Haberleşmenin Önemi Koşulları ve Çukurova'daki Uygulamalar**, Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları,No:40, Adana,1972, s.5-6

(7) Gürgen, s.8

sürecine dayanmaktadır.Çünkü bir yönetici zamanın % 95 ini örgütün beşeri ve fiziki elemanlarını eşgüdümlü etkin bir çalışma ünitesi haline getirmek için haberleşmekle geçirmektedir(8). Şayet haberleşmede aksama meydana gelirse örgütlenmiş faaliyetlerdede aksama meydana gelebilir.Bunu neticesi olarak örgüt etkinliğini ve verimliliğini yitirmiş olur.

Teşkilatların varoluşunda böylesine hayati önem taşıyan haberleşme faktörünün fonksiyonlarını yerine getirebilmesi için şu unsurların bulunması gerekmektedir; Gönderici (Kaynak), Kodlama, Haber (mesaj), Haberleşme Kanal, Kodun çözümü, Alıcı, Çevre koşulları ve geri bildirim (feed-back) dir.

Haberleşmenin sürecini şematik olarak gösterecek olursak;

Şekil : 1 (9).

a) Gönderici (kaynak)

Haberleşme sürecinin gerçekleşebilmesi için iki kişiden birisi göndericidir.Haberleşme sürecinin başarılı bir biçimde gerçekleşmesi göndericiye bağlıdır.Göndericinin yapacağı ilk iş alıcıya gönderecek olduğu haberi alıcının anlayacağı şekilde tesbit etmektir.Gönderici

(8) Herbert G. Hicks, çev. Osman Tekok, Bintuğ Aytek, Salim Şen
Örgütlerin Yönetimi:Sistemler ve Beşeri Kaynaklar Açısından,
Ankara. Turhan Kitabevi, 1979, s.438

(9) Uçok, s.179

bu tesbiti daha sonra sembolleştirek (yazıya, resme, şekile, rakama, vb. dönüştürerek) belirli bir haberleşme kanalını kullanarak alıcıya gönderir(10).

b) Kodlama

Haberi gönderenin, alıcının anlayacağı, her ikisi için de ortak olan kelime, işaret, rakam, vb. nin kullanılması kodlama olarak nitelendirilmektedir(11). Gönderici çoğu zaman haberin kodlayıcısı olmasına rağmen göndericiden ayrı olarakta bir kodlayıcı bulunabilir. Örneğin Emniyet Teşkilatında veya Askeriyede haberlerin belirli kişiler tarafından kodlanması gibi.

c) Haber

Haberin alıcının anlayabileceği sembollerle kodlanarak gönderilebilecek duruma getirildikten sonra hedefe yöneltilen şeklidir(12). Haberin iyi bir şekilde anlaşılabilmesi için alıcı şahıs veya gurubun anlayabileceği bir dille hazırlanması gerekmektedir. Aksi takdirde haberleşme etkin bir biçimde sağlanamaz.

d) Haberleşme Kanalı

Haberleşme kanalı, gönderici ile alıcı arasındaki bağıdır. Bu bağ gönderici ile alıcı arasındaki mesafeye, haberin mahiyetine, taşıdığı öneme, vb. duruma göre değişik vasıtalar olabilir. Bu iki kişinin konuşmasını sağlayan bir telefon sistemi olabildiği gibi durumlara göre mektup, telgraf, faks, telefaks, vb. vasıtalar da olabilir.

---

(10) Koçel, s.179

(11) Üçok, s.180

(12) Endüstri İşletmelerinde Haberleşme, M.P.M.. Yayın No.93
Ankara, 1970. s.10

e) Alıcı

Haberin iletilmek istendiği kişi yada gruptur. Alıcının haberleşme sürecinde fonksiyonu önemlidir. Çünkü başarılı bir haberleşmenin olabilmesi için haberleşme zincirinin öbür tarafında olan kişi gönderici tarafından gönderilen haberin alındığı ve ona verici tarafından aktarılmak istenen anlamı algılaması ile mümkün olabilir. Haberleşme sürecinin etkinliği alıcı ile göndericinin aynı sembollerle aynı anlamı vermeleri ile sağlanabilir(13).

f) Kodu Çözme

Karmaşık haberleşme sistemlerinde, askeri ve emniyet teşkilatlarında olduğu gibi , gizli kodlar (şifreler) kullanılır. Haberleşme, bir kod alındığında bu kodun çözülmesi ve ona bir anlam bağlanması ile meydana gelir. Haberin gizliliğinin olmadığı durumlarda ise haberin kodlanarak gönderilmesi ve bunun çözülerek haber haline getirilmesinde belirli bir zaman kaybı olacağından teşkilatın etkin ve verimli çalışmasını negatif yönde etkileyecektir.

g) Çevre Koşulları

Haberin kodlanması, iletilmesi, alınması ve kodun çözülmesi kısaca haberleşmenin oluşumunda haberin anlamını etkileyecek, anlamına değiştirecek her türlü dış etki olarak tanımlanabilir(14). Bu etki sınıfına hakim olamıyan öğretmenin gürültüden dolayı öğrencilerden bazılarının öğretmeni yanlış anlayabileceği gibi, elektronik haberleşmede de özellikle uzun mesafelerde yağmur, fırtına, kar, vb etkili olabilir.

---

(13) Aşıkoğlu, s.7

(14) Uçok, s.182

h) Geri Bildirim (feed-back)

Geri bildirim, haberin alınmış ve anlaşılmış olup olmadığını, kaynağın görebilmesine imkan veren alıcı tarafından verilen bir cevaptır. Böylece, alıcı durumunda bulunan kimse, haberi alıp çözümledikten sonra kendisi kaynak durumuna geçerek alınan haberi nasıl anladığını ve neleri yaptığını bildirir(15). Bu geri bildirim sayesinde haberi ilk kez gönderen kaynak göndermiş olduğu haberi alıcı durumunda bulunanın hangi oranda anladığına imkan veren bir unsurdur.

3. Teşkilatlarda Haberleşme

Teşkilatlarda faaliyetlerin etkin bir biçimde yerine getirilebilmesi büyük ölçüde teşkilatın sahip olduğu haberleşme ağına bağlıdır. Haberleşme ağı ise haberleşme kanallarının zincir şeklinde birbirine bağlanmasıyla ortaya çıkan yapı teşkilatın haberleşme ağını gösterir. Yani haberleşme ağı, haberleşme kanallarını da içine alan geniş bir teşkilat yapısını ifade eder(16).

Karmaşık bir teşkilatta, her alt ünite kendi faaliyetlerini diğer kaynaklardan gelen haberleşmelere dayandırır. Bilgi, ya teşkilat içinden (tüm sistemin başka bir kısmından) yada örgüt dışından gelebilir. Her tür sistem eğer kendi amacına ulaşmak istiyorsa kendini oluşturan alt sistemler ile arasında ilişki olmalıdır. Bir araya getirmek gibi bir fonksiyona sahip olan haberleşme faktörü hem en küçük alt ünitelere ve de tüm karmaşık sistemlere teşkilatın amaçlarına ulaşması için gerekli bilgiyi sağlamaktadır(17).

---

(15) Aşıkoglu, s.7

(16) Gürgen, s.17

(17) Hicks, s.444-445

Örgütler kağıt üzerinde kaldıkça statiktir.Örgütleri örgüt yapan ve onlara dinamizm katan, haberleşme sisteminden başka bir şey değildir(18).

Bir teşkilatın etkinliğini artırabilmek büyük ölçüde yöneticiye bağlıdır.Yöneticininde bu etkinliği sağlayabilmesi için kendisine yeteri oranda bilgi ulaştıracak haber akışına ihtiyacı vardır.Bu orandan daha fazla olan haber akışı hem haberleşme kanallarını hem de yöneticinin karar vermesiyle birlikte zamanının olumsuz yönde etkilenmesine neden olacaktır.Aynı zamanda bu lumsuzuz bilgi transferi, haberleşme ağının büyümesine neden olurken beraberinde denetim alanının da genişlemesini getirmektedir.Denetim alanı genişledikçe, haberleşme kanalı sayısında artmaktadır.

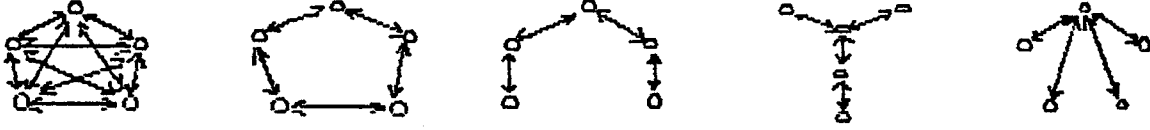
Teşkilatlardaki her birimi (bölümü, departmanı) bir grub olarak kabul edersek, grubu oluşturan bireyler arasında haberleşme ağı değişiklik arz eder.Bunlar bütün kanalların açık olduğu haberleşme ağı, dairesel haberleşme ağı, zincir haberleşme ağı, Y modeli haberleşme ağı, merkezi haberleşme ağı biçimindedir(19).Tabii bunların çeşitli bileşimlerinin de olması mümkündür.

---

(18) Zeyyat Sabuncuğlu, Örgütlerde Haberleşme Düzeni,
Yargıçoğlu Matbaası, Ankara, 1977, s.30

(19) Koçel, s.234-235

Haberleşme ağı modelleri

Bütün kanalların
açık olduğu
haberleşme ağı

Dairesel
haberleşme
ağı

Zincir
haberleşme
ağı

Y modeli
haberleşme
ağı

Merkezi
haberleşme
ağı

Şekil :2 (20).

Yukarıdaki haberleşme modelleri çeşitli açılardan birbirinden farklıdır. Bütün kanalların açık olduğu haberleşme ağında grubun bütün üyeleri birbirleri ile haberleşebilmektedir. Bu çeşit haberleşme ağında haberleşme kanal sayısının çok fazla olması neticesinde haberleşme hızı düşmekte, etkinliğini kaybetmektedir. Fakat bütün üyelerin birbirleri ile haberleşmeleri neticesi birbirlerini etkileyerek yaratıcılıklarının artmasına neden olmaktadır(21).

Dairesel haberleşme ağında, grubun her bireyi iki kişi ile haberleşme sağlayabilmektedir. Haberleşme kanal sayısı normaldir, haberleşme hızı azdır.

Eğer grubun belirlilik şartları altında çalışıyor ve iş de basit ve rutin bir nitelik taşıyorsa zincir haberleşme ağı, Y modeli ve Merkezi haberleşme ağı tercih edilmeli, çünkü bu haberleşme ağlarından, kanaldan gelen bilgiler bir merkezde toplanmakta, bu da olağan problemlerin çözümünü hızlandırmaktadır(22).

---

(20) Uçok, s.183

(21) Uçok, s.184

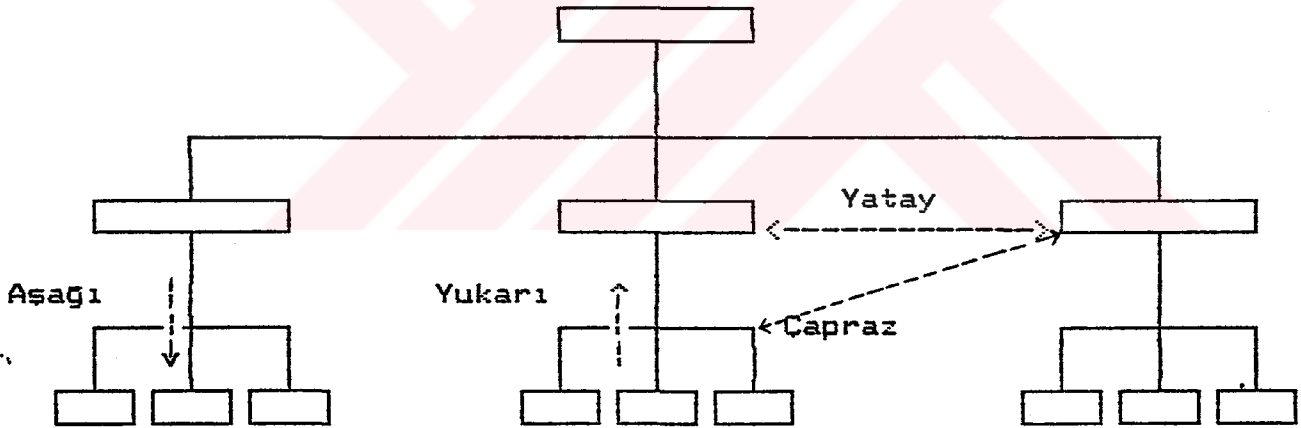
(22) Uçok, s.184

4. Teşkilatlarda Haber Akışı

Teşkilatın yapısını bir doku gibi ören ve kan damarları gibi saran ağ haberleşme sistemidir(23). Her teşkilat kendine özgü bir yapıya sahiptir ve bu yapı sürekli olarak teşkilat amaçları doğrultusunda gelişme gösterir. Teşkilat amaçlarına en etkin biçimde ve en kısa sürede ulaşmak için teşkilat içerisinde emir ve bilgi akışını sağlayan haberleşme kanallarının sağlıklı işlemesi gerekmektedir.

Bir teşkilatta haberleşme yukarıdan aşağıya, aşağıdan yukarıya, yatay ve çapraz olarak yapılabilir.

Teşkilatlarda Haber Akışı

Şekil: 3 (24).

(23) Aşıköğlu, s.27

(24) Uçok, s.187

a) Aşağı Doğru Haberleşme

Yönetimin en üst basamağından başlayarak en aşağıya doğru inen haberleşme kanalıdır.Bu kanallar vasıtasıyla belli görev emirleri, iş talimatları, buyrukları, yönergeleri iletmekle beraber aynı zamanda alt basamakta yer alan işgörenlere gereksinim duydukları konularda bilgi vermek amacıyla da kullanılmaktadır(25).

b) Yukarı Doğru Haberleşme

Yukarı doğru haberleşmede, haber aşağıdan, astlardan üstlere doğru yapılır.Bu tür haberleşme görev yapısı gereği olabileceği gibi, teşkilatın yapısı ve yönetim biçimi gereği de olabilir.Yukarıdan gönderilen haberlerin tekrar yukarıya doğru çıkışıyla, yukarıdan aşağıya gönderilen haberin doğru olarak anlaşılıp anlaşılmadığını kontrol etmeye yarar.Bir teşkilat içerisinde aşağıdan yukarıya doğru haberleşme kanallarının açık olması, üst kademelerin konular hakkında zamanında bilgi sahibi olmalarını, çabuk ve zamanında karar vermelerini sağlar(26).

c) Yatay ve Çapraz Haberleşme

Yukarıdan aşağıya ve aşağıdan yukarıya haberleşmenin yanında, bir teşkilatın düzenli işleyişini sağlamak için aynı düzeyde bulunan bölümler arası yatay haberleşme ile, birbiri ile hiyerarşik ilişkisi olmayan, farklı hiyerarşik düzeydeki bireyler arasında yapılan çapraz haberleşmenin kurulması gerekmektedir.

Etkin teşkilatlarda yatay ve çapraz haberleşmeler çokça yapılmaktadır.Bu tür haberleşme formel hiyerarşik bilginin akışını

---

(25) Aşıkoglu, s.31

(26) Üçok, s.188

izlemek için olabileceği gibi değişik biçimlerde bulunan bireylerin enformel olarak arkadaşlıktan doğan haberleşmelerindende olmaktadır(27).

5. Teşkilatlarda Haberleşmenin iyileştirilmesi

Etkin ve başarılı teşkilatları diğerlerinden ayıran faktörlerin başında haberleştirme gelir.Çünkü planlama, teşkilatlanma, yönetim, koordinasyon ve kontrol ancak haberleşme ile yerine getirilebilir. Belirli bir teşkilat yapısı içerisinde faaliyet gösteren yöneticiler, çeşitli teknikler yardımı ile haberleşme sürecini daha iyi ve etkin hale getirmeye çalışmaktadırlar.Bu çabalarda en çok kullanılan teknikleri şöyle sıralamak mümkündür(28).

a) Sonucu İzleme

Bu temel haberleşme sürecindeki geri bildirim (feed-back) ile ilgilidir.Haberleşme konusunda feed-back e önem verilmeli, çünkü etkin haberleşmenin vazgeçilmez unsurudur.Şayet geri bildirim kendiliğinden gerçekleşmiyorsa onu zorlamak gerekir.Aksi takdirde mesajın alıcıya ulaşıp ulaşmadığını ve istenilen şekilde anlaşılıp anlaşılmadığını anlamak mümkün olmaz.Bunun için gönderilen mesajla ilgili bilgi istemek haberleşmenin etkinliğini ve aynı zamanda haberleşmede bulunanın etkinliğini ve verimliliğini artıracaktır.

b),Haber Akışının Yönetimi

Günümüzde yöneticiler, aşağıdan yukarıya doğru haberleşmenin neticesinde işgöremez hale gelmişlerdir.Bunun için yöneticiler

---

(27) Üçok, s.188

(28) Koçel. s.237

aşağıdan yukarıya doğru haberleşmelerde standarttan sapan işlerle ilgili mesajların çözümü ile uğraşması yöneticinin yükünü azaltacak ve görevini daha etkin bir biçimde sürdürmesine neden olacaktır.

c) Empati

Bilindiği üzere empati, olaylara başkasının açısından bakabilmektir. Bu görüş doğrultusunda hazırlanan mesaj daha etkin olarak alıcı tarafından anlaşılmasına imkan verecektir.

d) Kullanılan Dilin Sadeleştirilmesi

Verici ve alıcı arasındaki mesajı oluşturan sembollerin bütün ilgililer tarafından biliniyor olması gerekir. Aksi takdirde haberleşmenin etkenliği ortadan kalkar.

e) Haberleştirme Kanallarının Artırılması

Ast - Üst arasındaki yazılı veya sözlü haberleşmeye ek olarak ilan tahtaları, örgüt içi bültenler, toplantılar, tavsiye kutuları kullanmak haberleşme sürecinin etkinliğini artırmada rol oynar.

III. BÖLÜM

MİLLETLERARASI KRİMİNAL POLİS TEŞKİLATI VE HABERLEŞME

I. MİLLETLERARASI BİR TEŞKİLAT OLARAK İNTERPOL'ÜN TEŞKİLAT YAPISI VE HABERLEŞME

A. MİLLETLERARASI KRİMİNAL POLİS TEŞKİLATI-İNTERPOL'ÜN TEŞKİLAT YAPISI

1) İnterpol'ün Tarihi Gelişimi

Ülkelerinde suç işleyen suçlular başka ülkelere kolaylıkla gidebilmekte, bu ülkelerde suç işleyebilmektedirler. Ayrıca ülkeler arası koordineli suç örgütleri kurup, suçların ve suçluların boyutu milletlerarası niteliğe bürünebilmektedir. Milletlerarası sözleşmeyle yada belirlenen nitelikleri gereği bir suçun milletlerarası boyutlara varmasıyla bu niteliği kazanır. Nitekim kalpazanlık, beyaz kadın ticareti, uyuşturucu madde kaçakçılığı, uçakların yasa dışı olarak ele geçirilmesi ve sivil havacılığa yönelik suçlar sözleşmelerle, milletlerarası suçlar olarak belirlenmiştir.

Bir suçun milletlerarası suç niteliği kazanabilmesi için;

-Suçun başladığı ve bittiği ülkelerin farklı olması

-Bir ülkede işlenen suçun bir başka ülkeyi hedef alması

-Bir suçun işlenmesinde kullanılmak üzere veya kullanıldıktan sonra suçun unsurlarının; araç, gereç ve dökümanlarının başka ülkeye götürülmüş olması

-Bir ülkede suç işleyen kişinin başka bir ülkeye kaçmış olması, gerekir.

Bu tür suçlar ve sanıkların araştırılmasına başlanması, ülkelerin polis ve adli makamlarına belli konularda karar alma, emir verme soruşturma yapma, bilgi iletme sanıkları yakalama ve geri verilmek üzere tutuklamak gibi yükümlülükleri getirmektedir.

Zaman içerisinde büyük boyutlar kazanan milletlerarası suç ve suçlulara karşı tek tek olarak ülkelerin polislerince verilen mücadelenin bütünleştirilmesi ve bu alanda sıkı ve sürekli işbirliği düşüncesinden hareketle 1914 yılında Monako prensi I. ALBERT'in çağrısı üzerine bu ülkede I. milletlerarası polis kongresi yapılmıştır. Kongreye katılan 14 ülkenin polis ve hukukcuları milletlerarası polisiye iş birliği imkanlarının araştırılması, suçluların iade edilmeleri ve işlemlerin basitleştirilmesi konuları üzerinde durmuşlardır(1).

Ancak araya giren I. Dünya Savaşı bu alandaki çalışmalarını sona erdirmiştir. I. Dünya Savaşı sonrasındaki kargaşa ve savaş suçlularının faaliyetlerinde ki artışta ülkelerin polislerinin işbirliğini kaçınılmaz kılmıştır. Adeta savaş suçlularının istilasına uğrayan Avusturya 1923 yılında bütün ülkelere çağrıda bulunarak Viyana'da yapılacak olan II. milletlerarası polis kongresine katılmalarını istemiştir.

II. milletlerarası polis kongresinin asıl amacı; büyük boyutlar kazanan milletlerarası suç ve suçlulara karşı ülke polislerince tek tek verilen mücadelenin bütünleştirilmesi ve bu alanda sıkı ve sürekli iş birliği kurulması olmuştur. Kongreye katılan ülkelerin delegeleri Interpol'ün ilk kuruluşu olan "Milletlerarası Polis Komisyonunu" kurmuşlar ve 10 maddelik ilk Interpol tüzüğünde hazırlayarak kabul etmişlerdir.

II. Dünya savaşının patlak vermesiyle milletlerarası polis

---

(1) International Criminal Police Organization, *International Criminale Police Review*, No:421, November-December, Lyon, 1989, s.8

komisyonu kendiliğinden faaliyetlerini durdurmuştur.

3 Haziran 1946 yılında yeniden toplanan teşkilat merkezini Viyana'dan Paris'e taşımış ve ilk kez "İTERPOL" sözcüğünün Milli Merkez Teşkilatlarının telgraf adresi olarak kullanılması kararlaştırılmıştır.

1955 yılında İstanbul'da yapılan Interpol Genel Kurul toplantısında günün değişen şartları nazarı dikkate alınarak Interpol tüzüğü yeniden hazırlanmış ve 1956 yılında kabul edilerek komisyonun adı "Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı" olarak değiştirilmiş ve teşkilatın İngilizce adı "İnternational Criminal Police Organization" dan kısaltılarak teşkilatın ismi "İTERPOL" olarak benimsenmiştir.

1965 yılında 50 olan üye sayısı 1967 yılında 100'e, 1983 yılında 135'e 1986 yılında 138'e ve 1991 yılında 158'e ulaşan üye sayısı ile Birleşmiş Milletlerden sonra dünyanın ikinci büyük teşkilatı unvanını kazanmıştır(2).

Her geçen gün durmadan büyüyen Interpol 15.2.1985 yılında yürütme kurulunun almış olduğu kararla Paris'de bulunan Genel Merkezini 27.11.1989 tarihinde Lyon'a taşımıştır.

2) Interpol'ün Amacı

Interpol tüzüğünün 2. maddesinde teşkilatın amaçları şu şekilde açıklanmıştır.

-İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ışığı altında ve yürürlükte bulunan kanunlar çerçevesinde ülkelerin polis makamları arasında olabilecek en geniş karşılıklı yardımlaşmayı sağlamak ve bunu daha

---

(2) Bkz. İnterpole Üye Devletler, Ek:1

geliştirmek

-Adi suçların önlenmesi ve bastırılması konusunda etkili biçimde yardımcı olacak gerekli kuruluşlar oluşturmak ve geliştirmek

Interpol, bu genel amaçlarına paralel olarak ülkelerin ekonomik yapılarını sarsacak olayların önüne geçmek, dünya barışının sağlanmasında katkıda bulunmak, teknolojik gelişmeler ve yeni buluşlar ile yararlı yöntemlerden üyelerini haberdar etmek, Milli Merkez Teşkilatları personelini eğitmek, ilgili milli ve milletlerarası örgütlerle işbirliğinde bulunmak, vb. konularıda amaçlamaktadır.

3) Interpol'ün işbirliği ilkeleri

Bilindiği gibi milletlerarası ilişkiler karşılıklı iyi niyet ve işbirliği isteğine bağlı olarak yürütülmektedir.

Nazik olan bu ilişkilerde bazı kurallar olmakla birlikte kesin müeyyideler yoktur. Milletlerarası polisiye ilişkilerin verimli ve ahenkli yürütülmesinde interpol her zaman aşağıdaki rehber prensiplere göre yönetilir(3).

a) Milli Hakimiyete Saygı

Milli merkez teşkilatları uluslararası ilişkilerinde interpol tüzüğü ve yönetmeliği ile diğer mevzuata bağlı olmak şartı ile ve ülke içinde milli yasaların kendilerine verdiği yetkileri kullanarak görevlerini yaparlar. Milli Merkez Teşkilatlarının görev alanı milli sınırlar ile sınırlıdır. Interpol, her ülkede operasyonel görevler

---

(3) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 3, Interpol Genel Sekretrlik Yayını, Paris, 1968, s.2

yapan milletlerarası dedektiflerden meydana gelen bir time sahip bir teşkilat değildir.

b) Sıradan Suçlarla Mücadele

İnterpol'e Üye Ülkeler, dini, siyasi, ırki ve askeri suçlar dışında kalan diğer suçlarla mücadeleyi esas alır.

c) Evrensellik

Her Üye Ülke diğer ülkelerle doğrudan işbirliğinde bulunmakta serbesttir. İşbirliği dil, din, coğrafi ve siyasi nedenle engellenemez.

d) Bütün Üye Ülkelerin Eşitliği

Bütün Üye Ülkeler teşkilata yaptıkları mali yardıma bakılmaksızın aynı hizmete ve aynı haklara sahip kılınmıştır.

e) Diğer Teşkilatlarla İşbirliği

İşbirliği her ülkenin İnterpol kuruluşu aracılığıyla bütün Üye Ülkelerin suç ve suçlularla mücadele veren resmi birimleriyle ve ortak çalışmalara katılarak genişletilebilir.

4. İnterpol'ün Teşkilat Yapısı ve Yönetimi

İnterpol'ün teşkilat yapısını ve yönetimini şöyle sıralayabiliriz (Şekil: 1)

a) İnterpol'ün Temsili Organları

aa) Genel Kurul

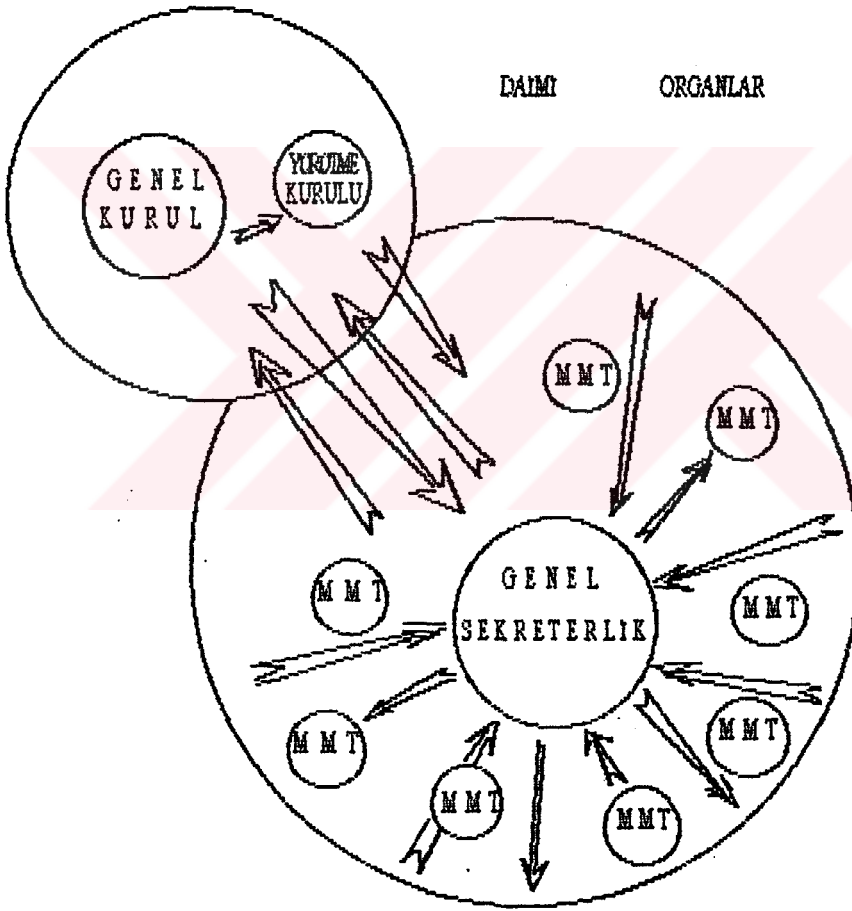
Teşkilatın en yetkili organı Genel Kuruldur. Bu İnterpol'e Üye Ülkelerin hükümetlerince görevlendirilen delegelerden oluşur. Her Üye Ülke birden fazla delege ile Genel Kurula iştirak edebilir. Genel Kurula, milletlerarası gözlemcilerden de kabul edilir. Genel Kurul; Teşkilatın iç yaşamı, milletlerarası polis işbirliği, suçla mücadelede alınacak önlemler, teşkilatın işleyişi ile sorumlu

TEMSİLİ

ORGANLAR

DAİMİ

ORGANLAR

MMT: MİLLİ MERKEZ TEŞKİLATI

ŞEKİL : 1

kişilerin seçimlerinin yapılması ile akçal konuları karara bağlar(4). Genel kururulun karar ve önerileri kabulünde her üye ülkenin 1 oy hakkı vardır.Genel kurulda kullanılan diller Interpol'ün çalışma dilleridir.

Genel Kurul her yıl olağan olarak toplantısını yapar.Şayet Yürütme Kurulu veya üyelerinin çoğunluğunun istemesi üzerine de olağan üstü toplanabilir(5).

bb) Yürütme Kurulu

Üye ülke delegeleri arasından Genel Kurulca gizli oyla seçilen bir başkan, 3 başkan yardımcısı ve 9 temsilciden oluşur. Yürütme kurulu üyeleri seçilirken, coğrafi bölgelere eşit ağırlıkta dağıtım ve farklı ülkelerden seçilmesi göz önünde bulundurulur. Başkanın görev süresi 4 yıl, başkan yardımcılarının ise 3 yıldır.Yürütme kurulu başkanın çağrısıyla yılda en az bir kez toplanır ve görevleri şunlardır.

Genel Kurul kararlarının uygulanmasını sağlamak, toplantı gündemlerini ve çalışma programını hazırlamak ve Genel Kurula sunmak. Genel sekreterliğin görev ve çalışmalarını denetlemek, vb. görevler yürütme kurulunca yerine getirilir(6).

-
- (4) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 8, Interpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1968, s.4
  - (5) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 6-14, Interpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1968, s.7-9
  - (6) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 15-21, Interpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1968, s.10-17

Yürütme kuruluna seçilenler kendi ülkelerini temsil etmeyip Interpol Teşkilatını temsil ederler.

b)İnterpol'ün Daimi Teknik Kurumları

İnterpol'ün daimi organları şu şekilde sıranabilir.(Şekil:2)

aa) İnterpol Genel Sekreterliği

Genel sekreterlik idari ve teknik organdır.Genel Kurul ve Yürütme Kurulunun almış olduğu kararları tatbik eder. Sekreterlik, Genel Kurul tarafından 5 yıl için seçilen Genel Sekreter tarafından yönetilir.Genel sekreterlik milletlerarası suçlarla savaşı izler, koordine eder, saldırı ve saldırganlar hakkındaki bilgilerin merkezde toplanmasını sağlayarak milli ve milletlerarası otoritelerle irtibat sağlayarak bunlar arasındaki koordineyi sağlar.

Genel sekreterliğin görevlerini şöyle sıralayabiliriz;

-Genel Kurul ve Yürütme Kurulunun kararlarını uygulamaya koymak
-Kamu hukuku suçlarıyla mücadelede "Milletlerarası merkez" görevini yerine getirmek,

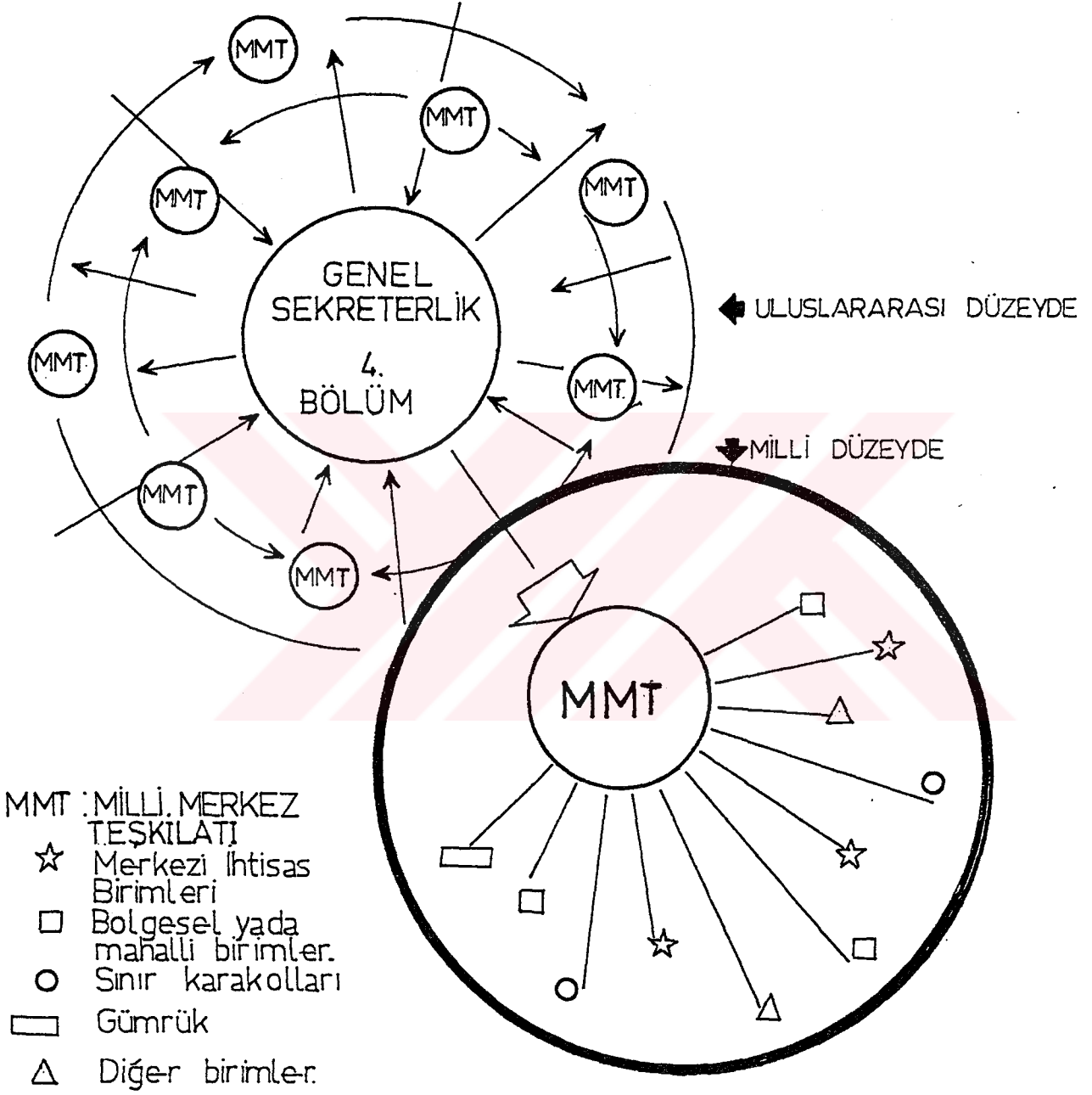
- "Teknik ve bilgi merkezi "olarak faaliyette bulunmak,

-Milli Merkez Teşkilatları aracılığıyla yürütülmekte olan kriminal konulardaki araştırmalar için yetkililerle irtibatı sağlamak,

-Genel Kurul, Yürütme Kurulu ve gerektiğinde teşkilatın diğer organların toplantıları için sekreterlik görevini yürütmek,

-Yıllık çalışma planını hazırlayarak Yürütme Kurulu ve Genel Kurulun onayına sunmak,

DAİMİ İŞBİRLİĞİ ŞEMASI [DAİMİ TEKNİK ORGANLAR]

ŞEKİL:2

-Teşkilatın başkanı ile direkt ve daimi irtibatı sağlamak(7). Genel sekreterlik personeli, genel idare, polisiye işler, etüd ve lojistik olmak üzere dört uzmanlık alanına ayrılmıştır.(şekil:3)

aaa) Genel İdare

Bu bölümün üye ülkelerden elde edilen bilgiler doğrultusunda diğer bölümlerin görevlerini en iyi şekilde yerine getirmelerine yardımcı olur. Ayrıca Milli Merkez Teşkilatları ile Genel Sekreterlik arasındaki ilişkinin en hızlı şekilde gerçekleştirilmesini sağlar.

bbb) Polisiye İşler

Bu bölümün ana görevi, dünyada meydana gelen polisiye olayları incelemek ve elde edilen bilgileri merkezileştirmektir. Milletlerarası seviyedeki suçlularda mücadelede koordine eder. Bu bölümün 4 alt birimi bulunmaktadır.

-Adli analiz :çalışmalara esas teşkil etmek üzere günlük olarak I.M.T. larından gelen suç ve suçlularla ilgili bilgileri toplamak ve bunların analizini yapmak,

-Mala ve şahsa karşı işlenen suç bölümü : Kişi yada eşya aleyhine işlenen ; hırsızlık, kaçakçılık, cinayet, vb.olaylara bakar.

-Ekonomik ve mali suçlar bölümü:Sahtekarlık, kalpazanlık , emniyeti suistimal, vb suçlara bakar.

-Uyuşturucu madde kaçakçılığı bölümü; Adındanda anlaşılacağı uyuşturucuyla ilgili suçlara bakar.

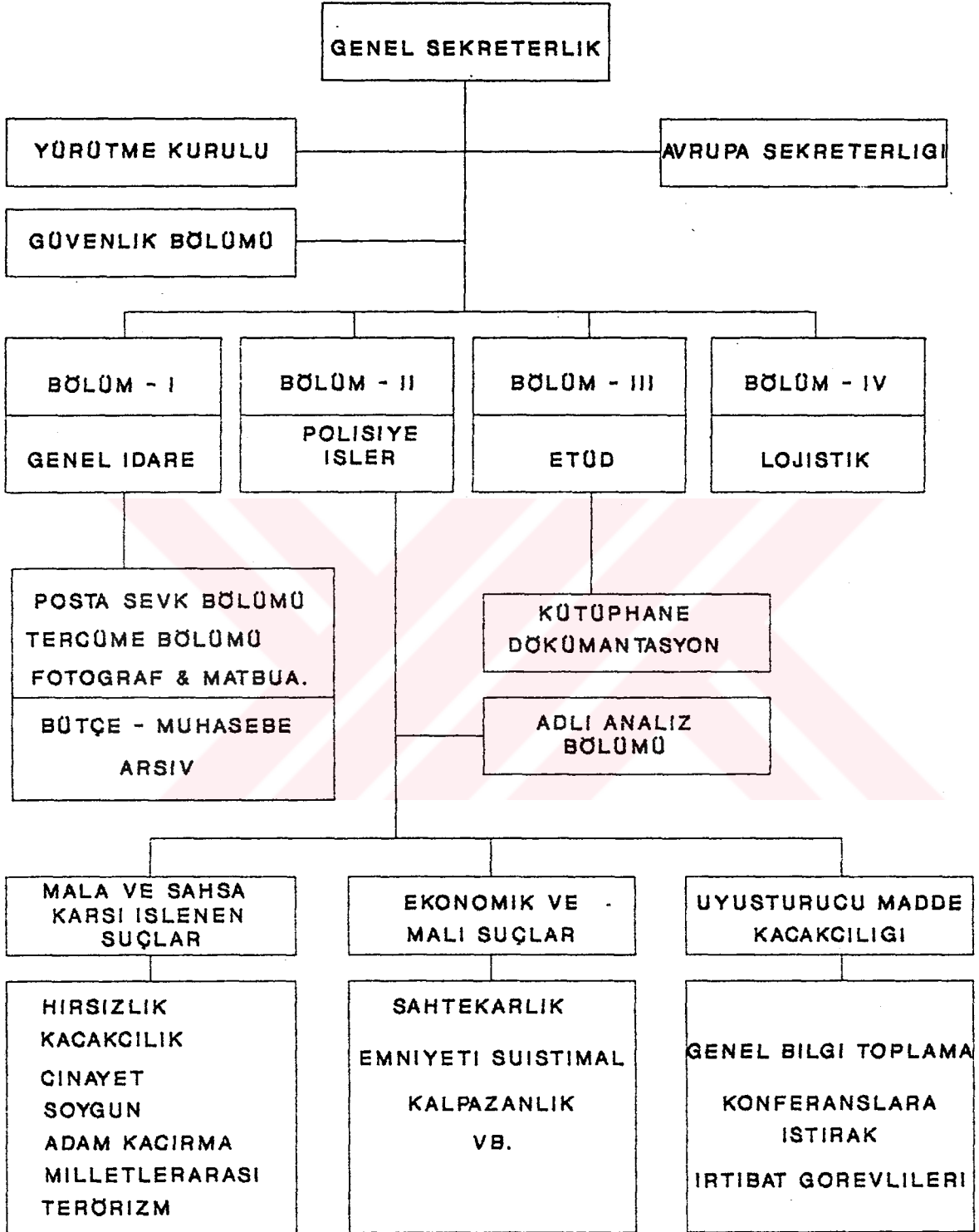
ccc) Etüd

Genel sekreterlik uluslararası polis faaliyetleriyle

---

(7) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 25, Interpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1968, s.23

**Milletlerarası Kriminal Polis Teskilatı - INTERPOL
Genel Sekreterliğinin İç Yapısı**

SEKİL : 3

İlgilendiği kadar diğer kuruluşlarıda ilgilendiren teknik ve hukuksal sorunlar hakkında yapılan inceleme ve bilgilerin merkezi durumundadır. Etüd bölümü esas olarak bu görevle sorumludur. Polis kuruluşlarının organizasyon ve donatımları, uzmanlaşmış polis rollerini ilgilendiren yeni teknik yöntemlerin gelişimi, suçluların eğitimi, suçların önlenmesi ceza hukuku ve kriminoloji alanlarındaki düşünceler değişiklikleri gibi konularda bilgi toplar.Önemli milletlerarası ceza hukuku, kriminoloji dernek ve teşkilatların çalışmalarını günü gününe takip ederek bu bilgileri birleştirir.Etüd bölümünün görevini özetleyecek olursak ;

- Genel dökümantasyon
- Uluslararası suç istatistiklerinin hazırlanıp bastırılması,
- Bilimsel alanda, uluslararası çapta toplantılar düzenlemek,
- Etüd ve dökümantasyon çalışmalarını hazırlamak(8).

ddd) Lojistik

Bu bölümdeki uzmanlar milltlerarası Adli Polis Dergisinin hazırlanmasıyla ilgilenirler.Bu dergi, polisi ilgilendiren her türlü konuyu işleyen makaleleri, son zamanlarda çıkan kitaplar hakkında bilgi ve eleştiri yayınlar.

bb) Milli Merkez Teşkilatları

Her üye ülkede, kendi ülkelerinin polisiye alanda Interpol Genel Sekreterliğiyle yada diğer üye ülkelerin Milli Merkez

---

(8) Nejat Özdemiroğlu, "Emniyet Örgütünde Dış İlişkiler," Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Kamu Yönetimi master, s.31

Teşkilatlarıyla irtibatını sağlamak üzere daimi görev yapan Milli Merkez Teşkilatı vardır.(Şekil :2)

Milli Merkez Teşkilatları bulunduğu ülkenin polis veya diğer resmi görevlilerinden oluşur ve bu görevliler faaliyetlerini milli kanunları çerçevesinde ve milli sınırlar içerisinde yerine getirirler.

Milli Merkez Teşkilatının görevlerini şöyle özetleyebiliriz.

-Kendi ülkesinin yetkili organlarından (polis, jandarma, savcılık, vb.) gelen talepleri Genel Sekreterliğe veya diğer Milli Merkez Teşkilatlarına iletmek,

-Diğer Milli Merkez Teşkilatlarından gelen talepleri ülke içerisindeki yetkili makamlar aracılığıyla yerine getirmek ve neticeyi ilgili ülkeye iletmek,

-Kendi ülkesinde milletlerarası suç niteliği taşıyan bilgi ve dokümanları toplamak ve bunları diğer Milli Merkez Teşkilatlarıyla, Genel Sekreterliğe göndermek,

-Milli Merkez Teşkilatının sorumluları kendi ülkelerini Interpol Genel Kurulunda temsil etmek ve burada alınan kararları kendi ülkesinde uygulamak.

Milli Merkez Teşkilatları kendi aralarında doğrudan haberleşme yapabilirler.Bilgilerin merkezileştirilmesini sağlamak için Milli Merkez Teşkilatları yazışmalarının bir nüshasını Genel Sekreterliğe gönderirler(9).

---

(9) International Criminal Police Organization, s.7

aaa) Türkiye Milli Merkez Teşkilatı

Türkiye Interpol'e 08.01.1930 tarih ve 8761 sayılı Atatürk'ün imzasını taşıyan kararname ile üye olmuştur(10).

Ülkemizde Türk Polis Teşkilatını Interpol nezdinde temsil etmek üzere Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak kurulan Interpol Şube Müdürlüğü Bakanlar Kurulunun 01.04 1988 tarih ve 88/12816 sayılı kararnamesiyle Interpol Daire Başkanlığına dönüştürülmüştür.

Interpol Daire Başkanlığı aşağıda belirtilen görevlerini, Emniyet Genel Müdürlüğü Interpol Daire Başkanlığı Kuruluş, görev ve çalışma yönetmeliği ile taraf olduğu milletlerarası sözleşmeler çerçevesinde yerine getirir(11).

-Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı - Interpol ve üye ülkelerin polis teşkilatları nezdinde Türk Polis Teşkilatını temsil etmek,

-Milli ve milletlerarası önemli polisiye olayları izleyerek milletlerarası suçlar, sanık ve hükümlülerine karşı üye ülkeler polislerince verilen mücadelenin bütünleştirilmesi ve gereken tedbirlerin alınması yolunda teklifler sunmak,

-Interpol Genel Kurul Toplantıları ile Interpol Genel Sekreterliği veya diğer ülke polis teşkilatları tarafından düzenlenen milletlerarası toplantılara münferiden veya konunun uzmanı bir heyetle katılmak,

---

(10) Bkz. Kararname, Ek : 2

(11) Emniyet Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü Interpol Daire Başkanlığı Kuruluş, Görev ve Çalışma Yönetmeliği, Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi, Ankara, 1990, s.13

-İnterpol Genel sekreterliğinde Türk İnterpolünü temsil edecek personelin seçimini yaparak makamın onayına sunmak,

-Milli kanunlar, İnterpol ana sözleşmesi ve milletlerarası ikili ve çok taraflı antlaşmalar çerçevesinde, milletlerarası seviyede suçların önlenmesi, suçluların takibi, yakalanması ve gerektiğinde iadesinin gerçekleştirilmesi işlemlerini yürütmek,

-Yurtdışına kaçan tevkif müzekkereli veya hükümlü şahısların yakalanmalarını, yurda iadelerini sağlamak, beynelmilel istinabe taleplerinin yurt içinde veya dışında veya dışında yerine getirilmesini yürütmek,

-Türkiye'de işledikleri çeşitli suçlardan aranan ve yurtdışına kaçtıkları belirlenen sanık ve hükümlüler hakkında milletlerarası tevkif müzekkersi niteliğindeki "kırmızı bülten" çıkartılarak bu şahısların araştırılmasını ve yakalanmalarını temin etmek,

-Önceki sabıkaları sebebiyle her an suç işleme ihtimali bulunan kişiler ile tehlikeli hali bulunanlar hakkında "Yeşil bülten" çıkartılarak bu kişilerin bulundukları yeri belirlemek, faaliyetlerini takip etmek ve üye ülkelerin polis teşkilatlarının dikkatlerini bu konuya çekerek dikkatli olmalarını temin etmek,

-Şüpheli kişilerin tam ve gerçek kimliklerini tesbit etmek, önceki sabıkalarını ortaya çıkartmak, adreslerini tesbit etmek amacıyla "Mavi Bülten", evini terkeden ve kayıp kişilerin bulundukları yerleri belirlemek amacıyla "sarı bülten" çıkartarak milletlerarası seviyede arama çalışmalarında bulunmak,

-Bir olay, doğal afet veya kaza sonucu ölen ve kimlikleri

tesbit edilemeyen kişilerin kimliklerinin tesbiti amacıyla "Siyah Bülten" çıkartarak milletlerarası alanda arama çalışmalarını sürdürmek,

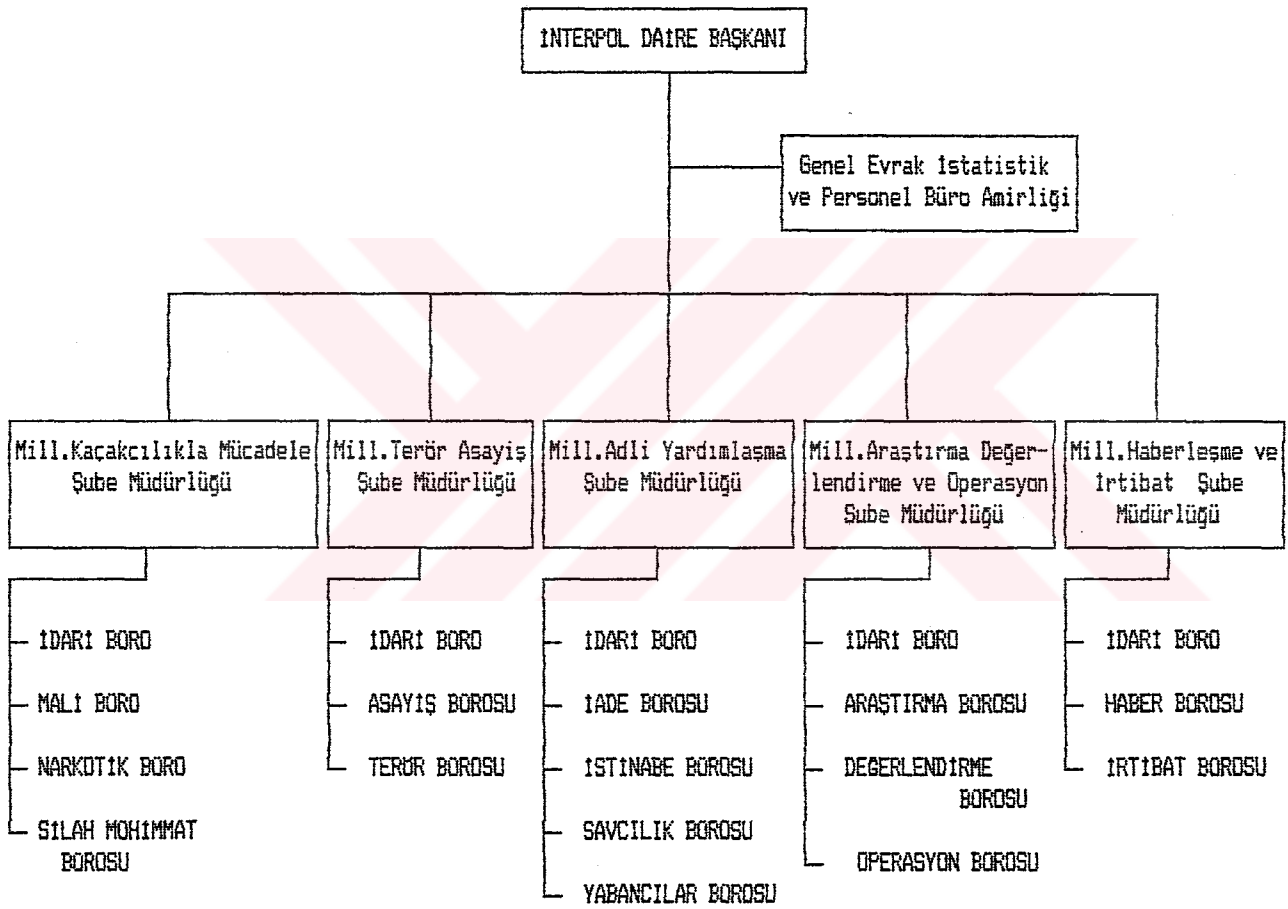
-Çalınan veya kaybedilen her türlü eşya için "çalıntı veya kayıp eşya bülteni" çıkartarak milletlerarası alanda araştırılmasını ve bulunmasını temin etmek.

-Teknolojik , hukuki, sosyal ve ekonomik gelişmelere paralel olarak milletlerarası seviyede ortaya çıkan yeni suç teknik ve türlerini yakından izlemek ve bunlardan ilgili birimleri haberdar ederek ülkemize sığramasını, önleyici tedbirlerin alınmasını sağlamak,

-Yurtdışı kaynaklardan temin edilen güvenilir bilgilerin değerlendirmesi neticesinde ortaya çıkan muhtemel milletlerarası nitelikteki olayların önlenmesi maksadı ile gerektiğinde veya talep edildiğinde yabancı ülke polis teşkilatları ile yurt içinde veya yurt dışında müşterek çalışma veya operasyon yapmak, ilgili yurt içi ve yurt dışı birimler arasında gerekli koordinasyonu tesis etmek,

-Milletlerarası nitelik arzeden her türlü asayişe müessir suçlar, terörizm, uyuşturucu madde, silah mühimmat, kıymetli taş ve maden, canlı hayvan, eski eser, motorlu taşıt, döviz ve gümrük kaçaklığı, kalpazanlık, sahtekarlık, dolandırıcılık, uçak kaçırma ve rehin alma gibi suç ve bunların faillerine karşı etkin bir şekilde mücadele etmek, konu ile ilgili iç ve dış birimler arasında gerekli koordinasyonu sağlamak. Türkiye Milli Merkez Teşkilatı yukarıda sayılan görevleri aşağıdaki alt birimler aracılığıyla yerine getirir.(Şekil :4)

INTERPOL DAİRE BAŞKANLIĞI TEŞKİLAT ŞEMASI

Şekil: 4

- Milletlerarası Kaçakçılıkla Mücadele Şube Müdürlüğü
- Milletlerarası Terörle Mücadele ve Asayiş Şube Müdürlüğü
- Milletlerarası Adli Yardımlaşma Şube Müdürlüğü
- Milletlerarası Araştırma, Değerlendirme ve Operasyon Şube Müdürlüğü

- Milletlerarası Haberleşme ve İrtibat Şube Müdürlüğü
- Genel Evrak, İstatistik ve Personel Büro Amirliği

cc) Danışmanlar

İnterpol kuruluş tüzüğünde, kararları bağlayıcı olmamakla beraber, bilimsel konuların incelenmesi amacıyla Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatının gerektiğinde danışmanlara başvurabileceği belirtilmektedir. Bu danışmanlar alanlarında dünyaca ün yapmış kişiler arasından Yürütme kurulu tarafından 3 yıl süreyle seçilirler(12).

B. İnterpol'de Haberleşme

Dünya çapında suç işleme tekniklerinin akıl almaz boyutlarda gelişmesi karşısında, bu hıza ayak uyduracak tarzda milletlerarası polis işbirliğinin İnterpol nezdinde sağlanması için gelişmiş haberleşme kanallarının tesis edilmesi zorunlu hale gelmiştir. Fakat milletlerarası bir kuruluş olan İnterpol'ün devamlı problemi, haberleşme teçhizatının pahalı oluşuyla birlikte, teşkilatın bünyesinde gerikalmış, gelişmekte ve gelişmiş ülkeleri bulundurmasıdır.

---

(12) Constitution of the International Criminal Police Organization, Article 34-36, İnterpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1968, s.9

İnterpol'ün 50. yıldönümü monografında hızlı ve güvenilir haberleşme sistemleri temel ilke olarak belirlenmekte ve bunsuz milletlerarası polis işbirliğinin gerçekleşemeyeceği bildirilmektedir. Polis işbirliği ise ; araştırmayı, takipetmeyi, tutuklamayı, kimlik belirlemeyi, ve kişileri göz altında bulundurmayı içerir. Böyle faaliyetlerin yurt içinde ve yurt dışında olduğu düşünülürse ve bununda etkili bir şekilde gerçekleşmesi istenmesinden dolayı, polis işbirliği faaliyetlerinde etkin ve güvenilir bir haberleşme sisteminin bulunması zorunludur.

1980' lerin ortalarında İnterpol'ün yılda 1 milyon üzerinde mesaj taşıyan ve bunu farklı gelişmişlik düzeyinde bulunan ülkelerin mevcut haberleşme imkanlarıyla sağlaması, iş hacmine göre mevcut haberleşme imkanlarının sınırlı kalışı teşkilatın etkinliğini büyük ölçüde etkilemesinden dolayı yeni tedbirlerin araştırılmasını zorunlu hale getirmiştir. 1983 yılında Canne'de toplanan Genel Kurul haberleşmenin geliştirilmesi üzerine bir komisyon kurdu. 1984 yılında bu komisyona teknik uzmanların getirilmesiyle komisyon genişletildi (13).

Posta servisinde otomatik mesaj gönderme sistemine kadar çok değişik haberleşme sistemine sahip olan interpol üyesi ülkelerin haberleşme problemlerinin tek bir çözümle giderilmesi mümkün değildir.

İnterpol'ün başlıca görevlerinden biri bir yandan üye ülkelerle, diğer yandan Genel Sekreterlikle hızlı, güvenilir, sürekli

---

(13) Michael Fooner, **İTERPOL, issues in world crime and international criminal justice**, Plenum press, Newyork and London, 1989, s.147

ve kesin yazılı bilgi aktarımını sağlamaktır.Bu yazılı bilgiler aşağıdaki farklı formlardan birinde olabilir.

- Yazılı metin
- Grafikli, diyagramlı ve tablolu metinler
- Parmak izi, fotoğraf, sahte para resimleri, vb.
- Resim ve metinlerden oluşan bültenler
- Bilgisayar verilerinin kullanımı

Günümüzde sevk edilecek dökümanın şekline bağlı olarak değişik sevk etme metodları kullanılır.(Fototelgraf, faksimile, posta vb.) kullanılan metodlar ve mevcut teçhizatlar ülkenin ekonomik seviyesiyle bağlantılı olarak çok farklılık göstermektedir.İnterpolün başlıca amaçlarından biride, bu farklılığı ortadan kaldırarak İnterpol haberleşme ağının dünyanın her köşesinde daha etkin hale getirmektir(14).

1.İnterpol Haberleşme Ağı

İnterpol çok farklı gelişmişlik derecesinde sahip olan 158 üye ülkeden oluşmaktadır.Bu her ülkenin bir Milli Merkez Teşkilatı bulunmakta ve ülkesiyle İnterpol Genel Sekreterliği ve diğer Milli Merkez Teşkilatları arasında irtibatı sağlamaktadır.

Haberleşme ağı ;Bütün Milli Merkez Teşkilatlarının mesaj ve dökümanları diğer bütün Milli Merkez Teşkilatlarıyla ve Genel Sekreterlikle değişimine yarayan sistemlerdir.

İnterpol teşkilatı haberleşme ağı şu üç dizi yapıya sahiptir.

---

(14) International Criminal Police Organization, s.25

a) Milli Merkez Teşkilatları

Milli Merkez Teşkilatı ülkesiyle teşkilat arasında haberleşmeyi temin eder.158 üye ülke ve 13 alt bürodan oluşan Milli Merkez Teşkilatlarının haberleşme imkanları sahip oldukları haberleşme vasıtalarına bağlıdır.Bunlardan en son teknolojiyi kullanan Milli Merkez Teşkilatları olduğu gibi en ilkel haberleşme vasıtasına dahi sahip bulunmayan Milli Merkez Teşkilatları bulunmaktadır.Bunların çağdaş haberleşme vasıtalarına kavuşturulması ile gerçek bir İnterpol etkinliğinden bahsedilebilir.Bu Milli Merkez Teşkilatları coğrafi bölgelere göre bir bölge istasyonu etrafında toplanmışlardır.(Şekil :5)

b) Bölge İstasyonları

Her bölge istasyonu kendi bölgesindeki bütün istasyonlarla merkez istasyonu arasındaki ilişkiyi sağlamak üzere kurulmuşlardır ve bölge telsiz ağını yönetir.Kendi bölgesi içindeki bir istasyonun diğeriyle bağlantısını sağlamak üzere frekansların kullanımını düzenler.Böylece bir Milli Merkez Teşkilatının bütün istasyonlarla ilişki kurabilmesi için, kendisinin bağlı olduğu istasyonla haberleşmesini sağlayacak bir telsiz aracına sahip olması gerekir.

Bölge istasyonları ise coğrafi konuma göre kurulmuştur.Bunlar;

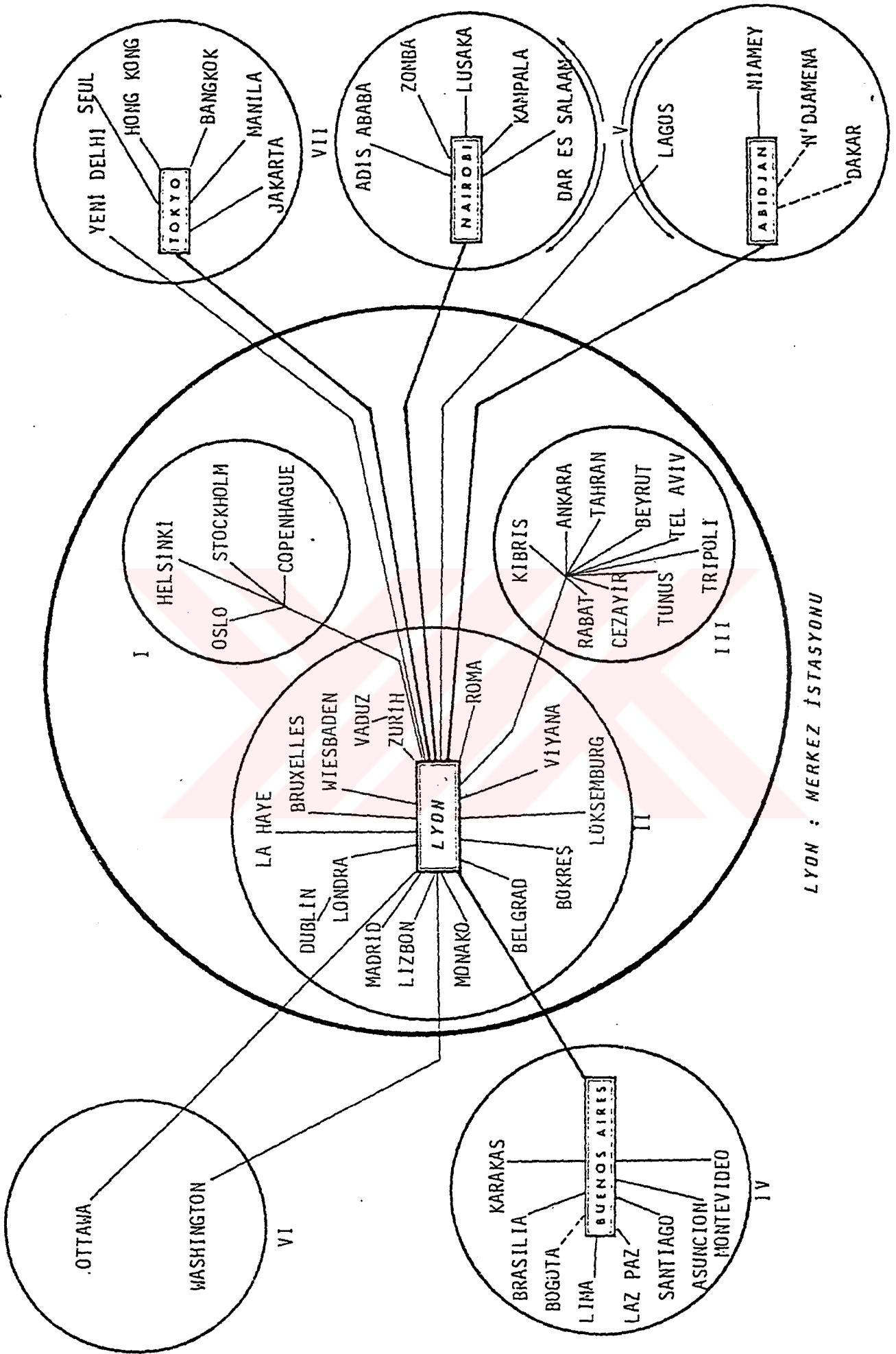
- Lyon :(Genel Sekreterlik) Avrupa,Akdeniz, Kuzey Amerika ve Ortadoğu

- Nairobi :Doğu Afrika

- Abidjan :Batı Afrika

- Buenos Aires :Güney Amerika

- Tokyo :Asya

LYON : MERKEZ İSTASYONU

- Porto Riko :Karaibler ve Orta Amerika

c) Merkez İstasyonu

Merkez İstasyonu Fransa'nın Lyon şehrinde bulunmaktadır.Bölge istasyonları vasıtasıyla bölgeler arası haberleşmeyi düzenlemekle sorumludur.Ayrıca Avrupa, Akdeniz, Kuzey Amerika ve ortadoğu bölge istasyonu olarak faaliyet göstermektedir.

2. Haberleşme Araçları

İnterpol haberleşme sistemi içerisinde kullanılan haberleşme araçlarının listesi 1980 öncesinde çok kısaydı.Bu haberleşme araçlarının kullanımında belirli ülkelerle sınırlıydı.1980 yılından sonra teşkilata yeni haberleşme sistemleri kazandırılmıştır.Taşkilatın kuruluşundan bu yana haberleşmede kullandıkları haberleşme araçlarından önemlileri aşağıda verilmiştir.

a)Mors telsiz sistemi

Dünyada ilk kez 1884 yılında kullanılmaya başlanan mors sistemi İnterpol teşkilatında 1929 yılında kullanıma başlamıştır.Mors sisteminin özelliklerini şöyle sıralayabiliriz .

- Telsiz cihazının ucuz ve yerleştirilmesinin basit olması,
  - Kullanımında dil sorunun ortaya çıkmaması;Bir mors operatörü bir mesajı anlamadan gönderebilir ve alabilir,
  - Haberleşme maliyetlerinin çok düşük olması
- gibi faydalarının yanısıra ;
- Mesaj göndermesinin çok yavaş olması ve güvenilir olmaması,
  - Sürekli mesaj gönderebilmesi için bir operatörün sürekli başında bulunması,

-Gönderilen mesajlarda gizliliğin sağlanamaması gibi sakıncaları bulunmaktadır.

b) Teleks sistemi

Mors sisteminin kullanımına yardımcı olmak üzere bir teleks sistemi kurulmuştur.Bu sistem, ilk planda iletişim yükü oldukça yüksek olan Avrupa ülkelerinin istasyonları ile merkez istasyonlarını birbirine bağlamakta ve mors sisteminin yerini almaksızın ona yardımcı olmaktadır.Son derece yavaş olup , mesaj aktarma maliyeti çok yüksektir.Temini kolaydır, sürekli ve güvenilir hizmet sağlar.

c) Radioteletype (ARQ)

Kullanılan temel haberleşme aracıydı.Başka haberleşme hatlarına bakılmaksızın, doğrudan aynı cihaz kullanan ülkelerle; mors teleks, telsiztelefon haberleşmesini sağlayabilmektedir.Bununla birlikte yavaş ve haber aktarmada kalite sorunları bulunmaktadır. Haber gönderme maliyetinin çok düşük olmasına karşılık teçhizat donatım giderleri ile personel masrafları son derece yüksektir.

d) Fototelgrafi ve Faximili (Telecopy)

Her ikiside parmak izi,fotograf veya buna benzer bir belgenin fotokopisini diğer Milli Merkez Teşkilatlarına gönderilmesinde kullanılan araçlardır. Bunlar teleksin gelişmiş şeklidir. Yani harfler tek tek değilde, mesaj bir bütün olarak fotokopi şeklinde gönderilir.

Yukarıdaki saydığımız haberleşme araçlarıyla yapılan haberleşmelerin, son zamanda artan haberleşme trafiği karşısında yetersiz kalması sonucu yeni sistemlerin teşkilata kazandırılması zorunluluk arz etmiştir.Bu amaçla Genel Sekreterliğe otomatik mesaj

gönderme sisteminin (AMSS) kurulması ve bunun Milli Merkez Teşkilatlarına yaygınlaştırılması Haberleşme Teknolojisi Daimi Komitesi (SCİT) tarafından tavsiye edildi ve Genel Sekreterlikteki bilgisayarlaşma programının devamı ve haberleşme sistemlerinin koordineli bir şekilde modernizasyonundan sorumlu olmak üzere yeni bir destek birimi oluşturuldu.1987 yılında AMSS sistemin Genel Sekreterliğe yerleştirilmesiyle ARQ bilgi aktarımında pürüzsüz bir haber akışı sağlandı, fakat bununla birlikte Milli Merkez Teşkilatlarının haberleşme sistemlerinin modernizasyonu acil çözümlenmesi gereken bir problem haline geldi(15).

e) Teleteks

İnterpol Genel Sekreterliğinde kurulmuş olan AMSS sistemine uygun olarak çalışacak olan teleteks sistemi ARQ ve teleksten 48 kez daha hızlıdır ve aynı zamanda mesaj gönderme masrafıda daha düşüktür. Bu sistemi Genel Sekreterlik ve Avrupadaki bazı gelişmiş ülkeler kullanmaktadır.

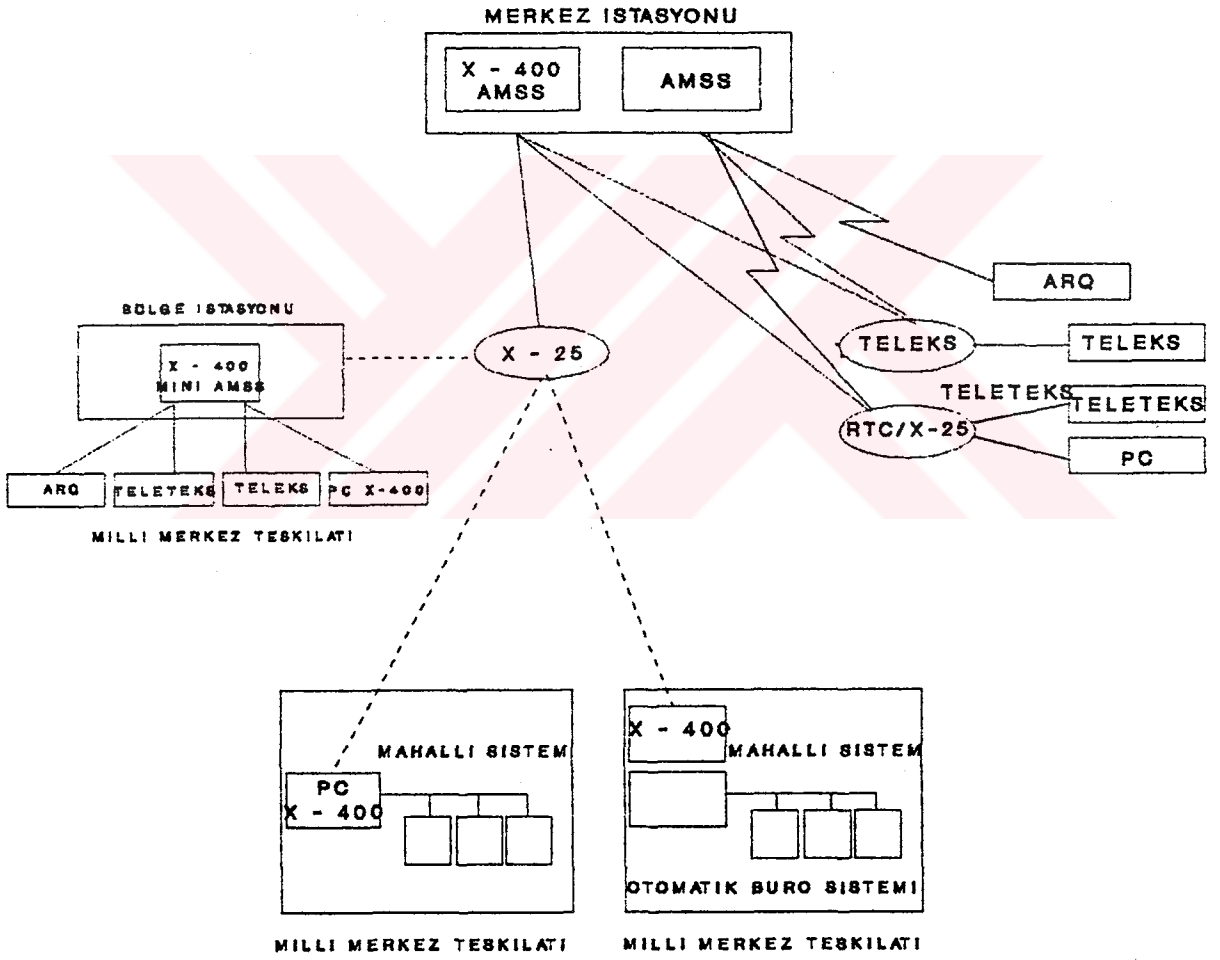
f) Pc Bilgisayarları

Bu bilgisayarların kullanımı Genel sekreterlikteki X400 sistemine bağlı olarak çalışmaktadır.Bu bilgisayarın kullanımıyla, mesaj gönderme probleminin çözülmesiyle birlikte, bölge istasyonlarının mesaj gönderme masraflarıda düşecektir.

Bu gün İnterpol Genel Sekreterliğinde kurulmuş olan, fakat tam manasıyla kullanılmayan X400 sisteminden Milli Merkez Teşkilatlarının istenilen şekilde yararlanmasıyla İnterpol teşkilatındaki haberleşme sorunu çözülmüş olacaktır.

Bu sistemin şematik yapısı aşağıda verilmiştir.

INTERPOL X-400 HABERLEŞME SİSTEMİ

3. Kodlar

Interpol kanalıyla çok büyük miktarda haberleşmenin yapıldığı hatırlanırsa, Genel Sekreterlikte ve Milli Merkez Teşkilatlarında bilgilerin saklanması amacıyla teşkilatta kullanılan genel ifadelerin kısaltılmasıyla oluşturulan şifre sözcükler teşkilatta yıllarca kullanıldı.Örneğin bir Milli Merkez Teşkilatından, diğer bir Milli Merkez Teşkilatına "SOPEF" şifresini gönderdiğinde bunun anlamı; "lütfen bu şahıs hakkında elinizde bulunan veya elde edebileceğiniz, parmakizi, fotoğraf, varsa önceki sabıka kayıtlarını ve faydalı tüm bilgileri gönderiniz.Eğer o aranan şahıssa,hangi şartlar altında iade talebinde bulunacağınızı belirtiniz"(16).

Kod kitabı, 5000 farklı ifadenin yukarıda belirtildiği gibi kısaltılmasıyla oluşan 300 civarında şifre sözcükten oluşturulmuştur ve farklı dillerde basımı yapılmıştır.

1980'lerden sonra modern sistemlerinin öneminin istenilen şekilde anlaşılmasıyla şifre sözcüklerin kullanımından vazgeçme yoluna gidilmiştir.Taşkilat haberleşmenin emniyetini ve hızını artıracak olan otomasyon sistemiyle gizliliği temin etmeyi amaçlamıştır.

Bugün Genel Sekreterlikte, Avrupa'da ve bölge istasyonlarında hizmet gören "AMSS" sistemini teşkilatın çalışma amaçlarına uygun olarak haberleşmenin gizliliğini sağlayacak özelliktedir.

4) Milletlerarası Bültenler

Belki Interpol'ün en ilginç özelliği milletlerarası polis

---

(16) Code de Condensation, Interpol Genel Sekretrliği Yayını, Paris, 1978, s.27

işbirliği için bir vasıta olarak geliştirilen eşsiz milletlerarası arama bültenleri sistemidir.

Bir firari suçlunun arama bülteniyle yakalanması fikri, Amerikalıların batı haydutlarını yakalamak için kullandıkları firarinin suç, isim ve fotoğrafını taşıyan posterlerin ağaçlara ve binalara asılmasıyla işletilen sistemi andırmaktadır(17).

Milletler arası bültenler basit,ekonomik,verimli ve etkindir. Çünkü bir ülkenin polisi bir şahsı ve eşyayı başka ülkenin toprakları üzerinde bu tür bültenle arayabilmekte, bu da polis teşkilatlarına hem etkinliklerini artırma hemde daha az enerji kullanma faydasını sağlamaktadır.

Şu anda Interpol çok çeşitli formları Üye Ülkelere basımını yaparak dağıtımını yapmaktadır.Bunlar; kişibültenleri, çalıntı eşya bültenleri, Modüs Operandi bültenleri, dağıtımlı mektuplar, rapor özetleri ve teknik broşürlerdir.Bunların dağıtımının yapılması Genel Sekreterliğin yetkisi altındadır.Bu bültenlerden en önemlisi kişi ile ilgili olan bültenlerdir. Yeşil bülten haricindeki bültenler Üye ülkelerin talebi üzerine çıkartılır(18).

a) Kişi ile İlgili Bültenler

Kişilerle ilgili olarak olayın türüne göre 4 ayrı bülten çıkarılır.Bunlar;

aa) Kırmızı Bülten

Interpol'ün en hassas arama bülteni kırmızı bültendir.Çünkü kişileri tutuklamayı ve başka ülkeye iade etmeyi içerir.Bültenin sağ

---

(17) Fooner, s.153

(18) Fooner, s.153

Üst köşesinde kare şeklinde kırmızı köşenin bulunmasından dolayı kırmızı bülten denir.

Genel Sekreterlik, kırmızı bülteni sadece Üye Milli Merkez Teşkilatının özel talebi üzerine ve önceden belirlenmiş kıstasların oluşumuyla ancak çıkar. Bu kıstaslar suçlunun kimliğinin açıklanmasına yetecek yeterli bilgiler varsa takma isimleri, doğum yeri ve tarihi, fiziksel tasviri, parmak izi ve fotoğrafıyla birlikte kırmızı bültenin çıkarılmasını isteyen ülkenin makamları tarafından tutuklama için çıkarılmış adli müzekkerenin bulunması ve müzekkerede de tutuklamanın gerekçeleri belirtilmelidir. Ayrıca şahsın yakalanması halinde hangi ülkelerden iade talebinde bulunulacağı gibi bir çok bilgilerin bulunması gerekir(19).

Çıkarılan kırmızı bülten milletlerarası arama ve tutuklama müzekkeresi niteliğinde hukuki değeri olan bir belgedir.

Arama bültenlerini çıkarma Genel Sekreterliğin yetkisi altındadır. Çıkartılan arama bültenleri genel sekreterlik tarafından tüm Üye Milli Merkez Teşkilatlarına dağıtılır. Politik, askeri, dini, ve ırka ait suçlar kırmızı bültenin kapsamı dışındadır.

bb) Mavi Bülten

Mavi bülten bir kişinin tam ve gerçek kimliğini, bulunduğu yeri belirlemek ve sabıka kayıtlarının listesini tamamlamak amacıyla çıkarılır.

Mavi bültenler kişiler hakkında ilave polis bilgisi elde etmek için çıkarılır, kişilerin tutuklanması söz konusu değildir.

Mavi bültende, kişinin bilinen kimliği, fotoğrafı, parmak izi,

---

(19) Bkz. Kırmızı Bülten Örneği, Ek:3

varsa diş grafiği ve yapılması istenen hususlar gibi bilgiler bulunur(20).

cc) Yeşil Bülten

Genel Sekreterlik nceki eylemleri nedeniyle her an suç işleme olasılığı bulunan kişiler ile milletlerarası suçluların bulundukları yer ve eylemlerinin izlenmesi ve polisin ilgisinin çekilerek uyanık bulunmasını sağlamak amacıyla yeşil bülten çıkartır(21).

Böyle bültenleri alan polis birimleri işlenmesinden şüphe edilen suçu önlemeye hazırlanır veya alarma geçer.Böylece suç ve suçlularla etkin biçimde mücadele imkanı sağlanır.örneğin dünya çapında yapılan sergiler, spor müsabakaları, kutlamalar gibi bir çok lkeden seyirci ve iştirakci çeken geniş halk olaylarına cep hırsızlarının yönelmesi olayına dikkatlerin çekilmesi gibi.

dd) Siyah Bülten

Siyah bülten, kimliği belirlenemeyen veya yanlış belirlenen cesetlerin gerçek kimliklerinin tesbiti amacıyla çıkartılır.Bu bültende bulunan cesete ait fotoğraf, varsa parmak izi, üzerinden çıkan eşya, eşgali, diş grafisi gibi bilgilere yer verilir(22).

ee) Sarı Bülten

Genel sekreterlik kayıp kişiler ile beyinsel zrllerin bulunması amacıyla sarı bülten çıkartır ve yayınlar.Bu bültende kaybolan şahsa ait bilgiler bulunur(23).

b) alıntı ve Kayıp Eşya Bültenleri

Bu bültenler kıymeti çok yüksek olan alıntı ve kayıp eşyaların

-
- (20) Bkz. Mavi Bülten rneği, Ek:4
(21) Bkz. Yeşil Bülten rneği, Ek:5
(22) Bkz. Siyah Bülten rneği, Ek:6
(23) Bkz. Sarı Bülten rneği, Ek:7

bulunması ve ya bulunan bu tür eşyaların gerçek sahiplerinin belirlenmesi amacıyla düzenlenirler.

Çalıntı ve kayıp eşya bültenlerinde söz konusu eşyaların bütün özellikleri; tanımları, varsa fotoğrafı yer alır. Kayıp edilen çek, pasaport, kimlik, vb. belgelerin seri numaraları, hangi ülke ve makamca verildiği, kimin adına ve ne zaman düzenlenmiş olduğunda belirtilir(24).

c) Modüs Operandi Bültenleri

Bir suçun işlenmesinde takip edilen yol ve yöntemler suçu işleyen şahıs hakkında da aynı zamanda bilgi verir. Her bir suç için olayın işleniş biçimi (modüs operandi) bütün yönleriyle saptanarak özel bir işlemle sınıflandırılır. Saniği belirlenmiş olayların modüs operandileri, saniği belli olmayan olaylar için polise bir çok ipuçları verebilir(25).

5. Milletlerarası Toplantılar

Milletlerarası Kriminal Polis Teşkilatı - Interpol'ün Milletlerarası haberleşme vasıtalarından biride milletlerarası toplantılardır. Bu toplantılarda dünya çapında meydana gelen gelişmelerin değerlendirmesi yapılarak Interpol'ün milletlerarası suç ve suçlularla etkin mücadelede bulunması yolları tartışılmaktadır. Bunlar bölgesel, kıtasal ve diğer milletlerarası toplantılardır. Bu toplantılar üye ülkelerin polis görevlilerine çeşitli konularda bilgi ve görüş alışverişinde bulunma ve birbirlerinin deneyimlerinden yararlanma imkanı sağlamaktadır.

---

(24) Bkz. Çalıntı ve kayıp eşya bülten örneği, Ek:8

(25) Bkz. Modüs operandi bültenleri, Ek:9

a) Bölgesel Toplantılar

Aynı coğrafi bölgeler içerisinde Milli Merkez Teşkilatı başkanları ile diğer polis birimlerinden temsilcilerin katıldıkları, bölge sorunlarının tartışılıp çözüm yollarının araştırıldığı bölgesel toplantılardır. Bölgesel sorunlarla direkt olarak ilgili olanlar tarafından bu sorunların ele alınması, sorunların büyümeden ve karmaşık hale gelmesine imkan vermeden çözülmesi bakımından bu tür toplantılar çok yararlı olmaktadır.

b) Kıtasal Toplantılar

İnterpol teşkilatının kıtasal haberleşme vasıtalarından biride kıtasal toplantılardır. Aynı kıtadaki ülkelerin ortak sorunlarının tartışıldığı ve bilgi alışverişinde bulunulduğu toplantılardır. 1962 yılından bu yana bu tür toplantılar düzenlenmektedir. Ülkemiz "Orta doğu" bölge, "Avrupa" kıta toplantısına katılmaktadır.

c) Milletlerarası Bilimsel Tartışma Toplantıları

İnterpol teşkilatı 1959 yılından bu yana polisin faaliyet alanlarına giren çok değişik alanlarda , çok değişik milletlerarası bilimsel tartışma toplantıları düzenlenmiştir. Bunlardan bazıları ise şöyledir; Polis eğitimi, polis çalışmalarının bilimsel yönü, uyuşturucu madde kaçakçılığı, milletlerarası sahtecilik, uçak kaçırma ve sivil havacılığa yönelik saldırılar, vb. gibi. Bu tür toplantılara polis görevlilerinin yanı sıra konularında uzman olan kişilerin katılmasıyla daha yararlı olmaktadır. Bu tür toplantıların amacı Genel Kurul gibi karar almak olmayıp, toplantıya katılanların hem uzmanlar hem de meslektaşları tarafından bilgilendirilmelerini sağlamaktır.

Her toplantı sonunda hazırlanan raporda, toplantı sırasında yapılan çalışmaların sentezi yapılır.

6) Interpol'ün Haberleşme Dilleri

Interpol teşkilatı kurulması hemüz fikir aşamasında iken 1920 'li yılların toplumbilimcileri arasında uluslararası haberleşme alanında ortak bir dil oluşturulması fikri güncellik kazanmıştı.Buna rağmen Monaco'da yapılan tarihi kongrede bu teklifin aksine Interpol'ün resmi dili olarak Fransızca kabul edilmiştir.Bu karar o zaman için yadırganmamalıydı. Çünkü I. Dünya Savaşı yıllarında Fransızca uluslararası alanda diplomasi dili olarak kabul ediliyordu(26).

1923 yılında Uluslararası Kriminal Polis Komisyonu oluşturulduğunda bu komisyon tarafındanteşkilatın çalışma dilleri olarak Fransızca ve İngilizce kabul edildi.

Günümüzde teşkilatın çalışma dilleri olarak Fransızca, İngilizce, ıspanyolca ve Arapca kullanılmaktadır.

Interpol Genel Sekretreliğine gönderilen mesajların % 50'si İngilizce olarak gönderilmektedir.

Türkiye Milli Merkez Teşkilatı haberleşmesinde Fransızca ve İngilizce dillerini kullanmaktadır.

7. Interpol'de Bilgisayar Kullanımı

Interpol Genel Sekretrliğinin Lyon'a taşıma tarihi olan 2 Mayıs 1989 tarihinden önce bilgisayar kullanımı düşünülmüşsede istenilen başarı sağlanamamıştır.Genel Sekreterliğin Lyon'a taşınmasıyla

---

(26) Fooner, s.151

birlikte modern ve yüksek teknolojinin akılcı kullanımı olan bilgisayarlar , teşkilatı amaçlarına daha çok yaklaştırmak etkinliğini artırmıştır.Yapılan değişiklikleri ve bunların sonuçlarını şu şekilde belirtebiliriz(27).

1987 tarihinde İnterpol Genel Sekretrliği elinde bulunan kayıt sistemini bırakarak mevcut bilgisayarlı kriminal bilgi sistemine geçti.Bundanönceki kayıt sistemi o tarihten 40 yıl önce kurulmuştu ve çok az değişiklikler yapılmıştı.Bu sistem değişikliğiyle şu faydalar sağlandı:

- Suç ve suçlular hakkındaki bilgileri toplama ve gerektiğinde etkin bir şekilde kullanma,

- Millî Merkez Teşkilatlarının Genel Sekreterlikten yapmış oldukları talepleri en kısa zamanda gerçekleştirme ve üye polis birimlerinin anında ve doğrudan bilgisayara geçilen bilgileri elde etmesi,

İnterpol Teşkilatında kullanılan Kriminal bilgi sistemi aşağıdaki konuları içermektedir.Bunlar;

- İsim dosyası
- Ele geçirilen uyuşturucu dosyası
- Olay dosyası
- Sahte para dosyası
- Eşya dosyası (kaybolan, çalınan, bulunan, vb.) dir.

Kriminal bilgi sisteminin oluşturulması, İnterpol'e üye

---

(27) Raymond E. Kendall, "Computerization at the General Secretariat", **International Criminal Police Review**, November - December 1989, s.9

ülkelerde meydana gelen kriminal olayların Interpol Genel Sekreterliği tarafından üye ülkelere gönderilen standart formların üye ülkeler tarafından doldurularak Interpol Genel Sekreterliğine gönderilmesiyle bu bilgiler kriminal bilgi sistemine geçirilmektedir. Böylece dünyada meydana gelen kriminal olaylar tek bir merkezde toplanarak, farklı ülkelerde meydana gelen kriminal olaylar arasında irtibatlandırma yapmak mümkün olmaktadır.

Kriminal bilgi sisteminin oluşturulması amacıyla hemen hemen her olayla (uyuşturucu, silah ve patlayıcı, sahtepara vb.) ilgili olarak standart formlar geliştirilerek üye ülkelere dağıtılmıştır. Bu standart formlar olayın en ince ayrıntısını göz ardı etmeyecek şekilde düzenlenmişlerdir(28). Örneğin silah ve patlayıcı standart formunu örnek verecek olursak şu bilgileri içermektedir(29).

- Bombalı saldırının tipi
- Hedef
- Şüphelinin, şüphelilerin eşgali
- Kurbanlar (ölü ve yaralı) , maddi hasarın miktarı
- Bombanın gizlenmesinde kullanılan maddenin detaylı tarifi
- Bir saldırıda kullanılan patlayıcının ve kullanılan diğer malzemelerin tam tarifi
- Bombalı saldırının üstlenilmesi
- Bombalı saldırının tarihi, hedefi ve yeri hakkında önemli unsurlar

---

(28) Bkz. Silah ve patlayıcı standart form örneği, Ek:9

(29) Organisation Internationale de Police Criminelle, Interpol, Instructions Relatives A L'utilisation, Du Formulaire Interpol, Affaires D'armes Et D'explosifs, s.1

- Patlayıcının menşei (yapıldığı ülke)
- Patlayıcı ve/veya ateşli silahların üzerinde yeralan seri numarası ve diğer bilgiler
- Bomba tipi
- Patlayıcılar ve aygıtlı patlayıcılar
- vb.

Yukarıda sayılan başlıklar içeriğine göre bir çok bilgiyi içerecek şekilde bir çok alt başlıklara bölünmektedir.

Interpol'de bilgisayarın kullanıldığı değişik alanlardan biride mesajların elektronik olarak gönderilip alınmasına imkan tanıyan X400 ve AMSS sistemidir. Bu sistemle haberleşme, daha kısa zamanda, daha ekonomik ve haberin gizliliği sağlanarak yapılmaktadır.

a) Elektronik Arşiv Sistemi

Hiç unutulmamalıdır ki bütün teşkilatların verimliliğinde arşiv sisteminin önemi çok büyüktür. Bu gerçekten hareketle Interpol Genel Kurulu 1987 yılında Nice'de yapılan Genel Kurul toplantısında klasik arşiv sisteminden vazgeçilerek çağımızın ve Interpol'un etkinliği için gerekli olan elektronik arşiv sisteminin kurulmasını kararlaştırmıştır. Bu sistemin 2 Ekim 1989 'da faaliyete geçmesiyle şu faydaları sağlamıştır(30).

- Butun Milli Merkez Teşkilatında gönderilen kağıt formlara işlenmiş haberlerin optik disklerde saklanması

- Polis memurlarının aşağı yukarı bir haftada elde edebildikleri arşiv bilgilerini, bu sistemle 30 saniyeden daha kısa

---

(30) Kendall, s.11

bir zamanda elde edebilmektedirler.

- Milli Merkez Teşkilatlarından ilgi, tarih ve sayıyla gönderilen mesajları daha sonra kısa bir süre içerisinde temin etmek
- Elektronik şifre kontroluyla dosyaların dolaşımını önlemek
- Milli Merkez Teşkilatlarından gelen talepleri gecikmesiz temin etmek

Bu sistemde optik diske gönderilen ve fihristlenen olay dosya bilgileri düzeltilemez ve silinemez.Sadece yeni mesajların eklenmesiyle güncelleştirilebilir veya zenginleştirilebilir.Buradaki bilgiler gizlidir.Genel Sekreterlikteki yetkililerin izni olmadan hiç bir kişiye verilemez.

b) Mesaj Cevaplama Bölümü

Genel Sekreterlikte yeni teknolojiden tam yararlanmak ve Milli Merkez Teşkilatlarına sunulan hizmetleri artırmak amacıyla 1989 yılında Interpol'un yeni binasında Mesaj cevaplama bölümü hizmete açıldı.Bu bölüm aşağıdaki aktiviteleri yerine getirir(31).

- Butün Milli Merkez Teşkilatlarından gelen mesajları konusuna göre ayırmak ve değerlendirmeye almak
- Bu mesajların değerlendirilmesinde elektronik arşiv sisteminden ve diğer bilgisayarlardan faydalanma
- Milli Merkez Teşkilatlarına cevapları AMSS sistemini kullanarak gecikmesiz olarak göndermek
- Elektronik arşiv bilgisayarı ve optik disk sisteminin içerdiği mesajlar ve suç dosyalarının kayıt edilmesi, gözden geçirilmesi, fihristlenmesi ve silinip çıkarılması

---

(31) Kendall, s.12

- Milli Merkez Teşkilatlarıyla bilgisayar sistemleri hakkında fikir teatisinde bulunmak

- Milli Merkez Teşkilatları ve Genel Sekreterlik arasında bilgisayar işbirliği için kurslar düzenlemek

8. Interpol Etkinlikleri

İnyerpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatının mevcudiyeti haberleşme ile özdeşleşmiş durumdadır. Gerek milli gerekse milletlerarası suçların işlenmesini önlemeye yönelik hemde işlenmesinden sonra faillerinin yakalanması amacıyla etkin haberleşmede bulunarak milli ve milletlerarası alanda irtibatı sağlamaktadır.

İnterpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı her yıl artan bir oranda suç ve suçlularla ilgili olarak yurt içinden ve yurt dışından 20.000'den fazla mesaj almaktadır. Alınana bu mesajların değerlendirilmesi yapıldıktan sonra gerekli işlemler yapılarak bu mesajlar cevaplandırılmaktadır.

Türkiye Milli Merkez Teşkilatının 1990-1991 yıllarındaki haberleşme yükü aşağıdaki tabloda verilmiştir.

İnterpol Milli Merkez Teşkilatı 1990-1991 yılı mesaj sirkülasyonu

GELEN EVRAK						GİDEN EVRAK					
YURT İÇİ				YURT DIŞI		YURT İÇİ				YURT DIŞI	
YIL	ADLI MAKAMLAR	DAİRE BAŞKANLIKLARI	İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	TELEKS	MEKTUP	ADLI MAKAMLAR	DAİRE BAŞKANLIKLARI	İL EMNİYET MÜDÜRLÜKLERİ	TELEKS	MEKTUP	
1990	2221	4306	5375	10084	1787	1841	7797	6705	9377	961	
1991	2160	4611	5242	9193	3939	1837	7426	5974	6974	857	

Şekil: 6 (32).

(32) İnterpol Milli Merkez Teşkilatı Yıllık İstatistiksel Raporları

Yurt dışında gelen mesajlarla yurt dışına gönderilen mesajların 60'ından fazlası İngilizce olarak yapılmaktadır.

Yukarda ifade edilen haberleşme ile Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı milli ve milletler arası alanda aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir.

a) Uyuşturucu maddelerle mücadele

Türkiye'nin jeopolitik konumu nedeni ile geri kalmış ülkelerde üretilen ve gelişmiş ülkelerde pazarlanan uyuşturucu maddelerin taşınma güzergahında bulunması nedeni ile Interpol Milli Merkez Teşkilatına uyuşturucu madde kaçakçılığı ile mücadelede önemli görevler düşmektedir.

Uyuşturucu maddelerle mücadeleyi yalnız Interpol Teşkilatı yapmamaktadır. Interpol'le birlikte Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyine bağlı Dünya Sağlık Örgütü (WHO), Milletlerarası Uyuşturucu Maddeler Kontrol Kurulu (INCB), B.M. Gıda ve Tarım Teşkilatı (FAO) gibi milletlerarası teşkilatlarda uyuşturucu ile mücadele etmektedirler. Ayrıca uyuşturucu maddelerle etkili savaşım için B.M. Uyuşturucu Maddelerle Mücadele Fonu (UNFBAC) oluşturulmuştur(33).

Yapılan araştırmalar, uyuşturucunun özellikle geri kalmış ülkelerde üretildiğini ve gelişmiş ülkelerde tüketildiğini ortaya koymuştur. Uyuşturucu maddelerin üretim bölgesi ile tüketim bölgesi arasında uzun mesafelerin bulunması nedeniyle, olay milletlerarası boyut kazanmakta, dolayısıyla birden çok ülkenin güvenlik kuvvetlerinin ortak çalışmalarını zorunlu kılmaktadır(34).

---

(33) İbrahim Acun, "Uluslararası Polis Örgütü INTERPOL," Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü, Kamu Yönetimi Lisans Enstitüsü Uzmanlık Tezi, Ankara, 1983, s.69

(34) ACUN, s.69

Aşağıda uyuşturucuların üretim bölgeleriyle, tüketim bölgeleri arasındaki ilişki verilmiştir.

Uyuşturucu Madde Üretim Ve Tüketim Bölgeleri

UYUŞTURUCU TÜRÜ	ÜRETİM BÖLGESİ	TÜKETİM BÖLGESİ
ESRAR	Kuzey Afrika, Afrika Sahrası, Orta, Yakın ve Uzak Dogu, Güney Doğu Asya, Güney Amerika ve Akdeniz Ülkeleri	Avrupa ve Kuzey Amerika Ülkeleri
AFYON	Orta , Yakın ve Uzak Dogu, Güney Doğu Asya ve Akdeniz Ülkeleri	Avrupa ve Kuzey Amerika Ülkeleri
EROİN	Afyon Üretim Bölgeleri İle Orta ve Kuzey Amerika Ülkeleri	Avrupa ve Kuzey Amerika Ülkeleri
KOKAİN	Latin Amerika Ülkeleri (Boliya-Peru-Kolombiya)	Avrupa ve Kuzey Amerika Ülkeleri
MORFİN	Afyon Üretim Bölgeleri İle Orta ve Kuzey Amerika Ülkeleri	Avrupa ve Kuzey Amerika Ülkeleri
PSİKOTROPİK MADDELER	Kuzey Amerika ve Avrupa Ülkeleri	Avrupa ve Kuzey Amerika

Şekil : 7 (35).

(35) International Criminal Police Organization - INTERPÖL
Drugs Report, Genel Sekreterlik Yayınları, Saint Cloud,
1982, s.21

Tablodanda anlaşılabacağı üzere Türkiye uyuşturucu üretim bölgeleriyle,tüketim bölgeleri arasında yer almaktadır.Ayrıca Türkiye aynı zamanda bir uyuşturucu üretim merkezidir. Bütün bunlar göz önüne alındığında, Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatının, Interpol Teşkilatı içerisinde uyuşturucu ile mücadelede önemli bir yere sahip olduğu görülür.

Yapılan araştırmaların değerlendirilmesi neticesinde, dünyada yapılan uyuşturucu madde kaçakcılığının rotasını belirlemek amacıyla bir uyuşturucu kaçakcılığı haritası çizilmiştir(Şekil 8). Bu harita incelendiğinde uyuşturucu madde üreticisi olan Ortadoğu ile tüketim bölgesi olan Avrupa ve Amerika kıtası arasında Türkiye'nin köprü olünü üstlendiği görülür.

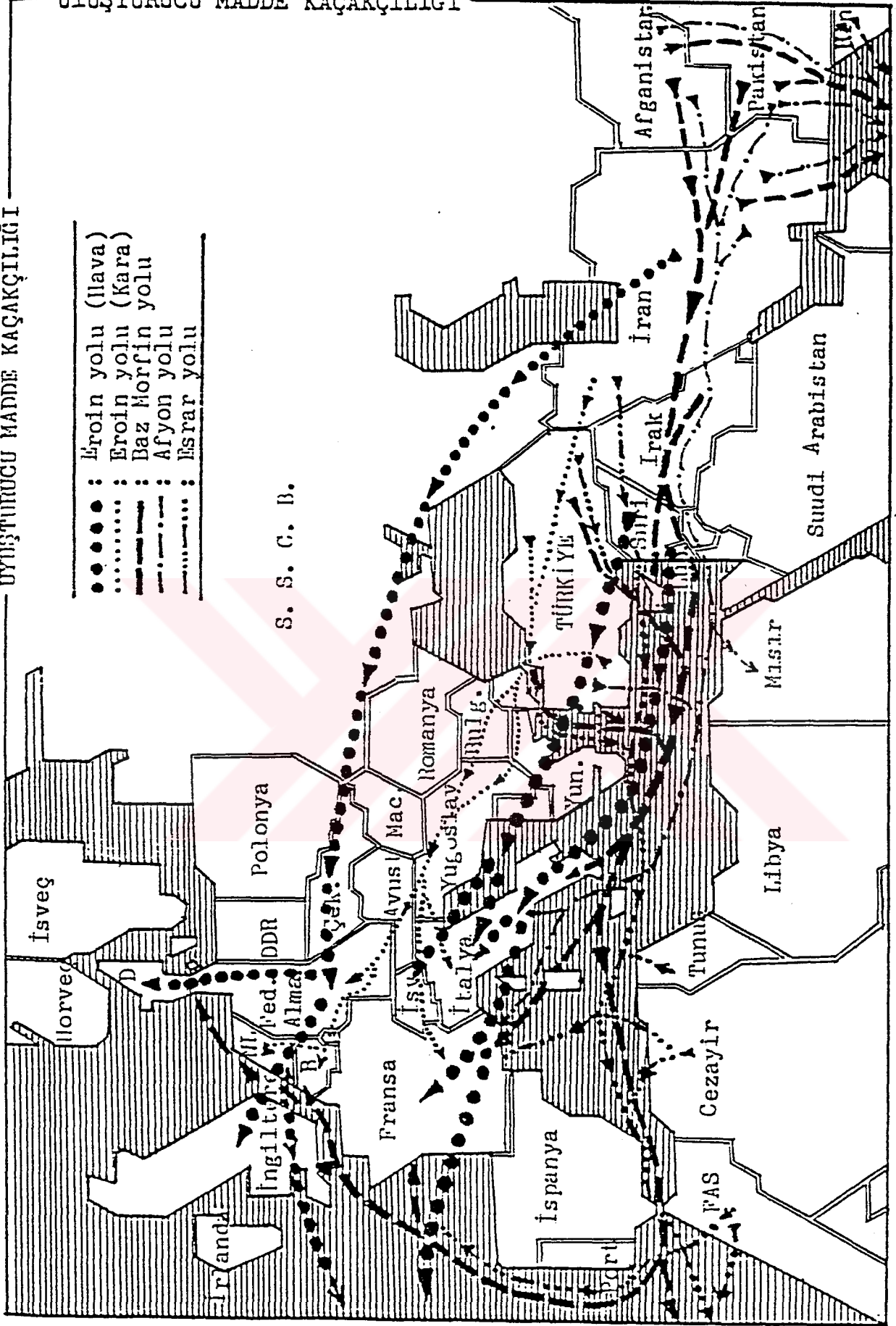
Örnek olarak ülkemizde 1990 yılında kokainin kilo başına A.B.D. doları değerinden ortalama toptan satış fiyatı 125.000 A.B.D. doları, Türk parası değerinden 350.000.000 T.L. olup gram başına bu değer toptan fiyatın iki katına çıktığı göz önünde bulundurulursa ve buda dünyada ele geçirilen miktarlarla karşıldığında dünyada uyuşturucu kaçakcılığından astronomik paraların kazanıldığı tesbit edilebilir.

Bu tür uyuşturucu kaçakcılığı olaylarına karışan Türk uyruklu şahısların ülkelere göre dağılımı Şekil - 10 da gösterilmiştir.

UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞI

UYUŞTURUCU MADDE KAÇAKÇILIĞI

- : Eroin yolu (Hava)
- ..... : Eroin yolu (Kara)
- : Baz Morfin yolu
- : Afyon yolu
- : Esrar yolu

S. S. C. B.

Şekil:8

**1989'1990 Yıllarında Dünyada Elegeçirilen Uyuşturucuların Kıtalara
Göre Dağılımı**

UYUŞTURUCU	AFRİKA	AMERİKA	AVRUPA	YAKIN ORTA DOĞU	UZAK DOĞU	OKYANUSYA	TOPLAM
AFYON	0 kg 167	—	27 kg 725	2801 kg 233	844 kg 168	—	3673 kg 263
BAZMORFİN	—	—	180 kg 164	—	2 kg 50	—	182 kg 214
EROİN	177 kg 273	17 kg 577	4900 kg 587	2209 kg 755	2773 kg 838	114 kg 278	10133 kg 288
KOKAİN	62 kg 904	33808 kg 81	5774 kg 287	2 kg 105	2 kg 158	17 kg 837	39687 kg 363
ESRAR	13237 kg 477	29130 kg 40	13625 kg 971	54479 kg 198	12176 kg 538	87 kg 0	245364 kg 224
SENTETİK UYUŞTURUCU	—	160 tab.	3327 tab.	—	—	—	3387 tab.
DEPRESANLAR	1732762 tab.	479 tab.	149 kg 533 80002 tab.	0 kg 193 1284 tab.	424 kg 130 53900 tab.	—	573 kg 860 1868427 tab.
STİMÜLANLAR	193231 tab.	568 tab.	180 kg 108 2303233 tab.	381613 tab.	1698 kg 0	—	1878 kg 108 2878845 tab.
HALİSİLOJEN	936122 tab. 79124 doz	—	—	—	—	1289 doz	936122 tab. 80413 doz
DİĞER	600 tab.	—	0 kg 302	3 kg 970	—	—	4 kg 272 600 tab.

1/1/90	31/12/90	TARİHLERİ ARASINDA DÜNYADA YAKALANAN						
UYUŞTURUCU MİKTARLARI								TOPLAM
AFYON	0 kg 450	29 kg 458	32 kg 593	4965 kg 72	912 kg 670	1 kg 624	5931 kg 867	
BAZMORFİN	0 kg 965	—	51 kg 965	1456 kg 4	10 kg 700	—	1529 kg 634	
EROİN	169 kg 601	158 kg 948	6170 kg 200	2244 kg 973	2233 kg 298	37 kg 739	11014 kg 759	
KOKAİN	563 kg 282	35579 kg 978	12943 kg 98	16 kg 408	71 kg 644	18 kg 259	50192 kg 669	
ESRAR	14412 kg 796	35690 kg 515	178771 kg 505	121772 kg 505	9887 kg 635	270 kg 60	360805 kg 414	
SENTETİK UYUŞTURUCU	—	—	53952 tab.	—	—	—	53952 tab.	
DEPRESANLAR	1070 kg 400 150363 tab.	—	48 tab.	—	771 kg 400 545 tab.	—	1850 kg 800 1504228 tab.	
STİMÜLANLAR	810531 tab.	101 kg 749	380 kg 13 9548 tab.	1447315 tab.	148 kg 410	0 kg 180	630 kg 352 2267728 tab.	
HALİSİLOJEN	—	—	93700 tab. 6483 doz	—	—	94 tab.	93803 tab. 60483 doz	
DİĞER	—	—	192 kg 700	131 kg 847	—	—	324 kg 547	

Şekil :9 (36).

(36) Organisation Internationale De Police Criminale, Statistiques Nationales Sur Las Production, Le Trafic Et Lusage Illicites Des Drogues En 1990, Genel Sekreterlik yayınları, Lyon, 1991, s.1-76

Türk uyruklu şahısların kanıştığı uyuşturucu olayları

ÜLKELER	AİT OLDUĞU DÖNEM : 01.01.1990 - 15.12.1990														
	EROİN (GR)			ESRAR (GR)			AFYON (GR)			KOKAİN (GR)			DİĞER UYUŞTURUCU VE TABLETLER		
	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI
FALMANYA	152	323	573.687	9	19	28.078	1	1	390	14	28	8.581	3	4	1.050 Amfet
AVUSTURYA	11	20	18.153	1	1	4	—	—	—	2	3	187	1	1	170 Mari.
BELÇİKA	9	17	191.188	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	400 Morfin
BULGARİSTAN	3	3	58.720	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
DANİMARKA	5	6	3.048	1	1	87	—	—	—	1	2	135	1	1	17 Amfet
FRANSA	23	49	65.876	1	1	307	—	—	—	3	7	18	—	—	—
HOLLANDA	4	13	82.310	—	—	—	—	—	—	3	4	784	1	3	219 Amfet
İNGİLTERE	5	7	309.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	20.500 Morfin
İTALYA	9	17	114.807	2	3	559	—	—	—	—	—	—	1	1	3.000 kodein
İSRAİL	1	1	32.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
İSVİÇRE	9	18	17.053	—	—	—	—	—	—	1	2	500	—	—	—
İSPANYA	3	14	43.783	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PORTEKİZ	1	2	5.776	1	2	3.500	—	—	—	1	2	349	—	—	—
S.ARABİSTAN	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	526.530 Çar.
YUGOSLAVYA	14	22	142.469	1	1	1.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
YUNANİSTAN	3	4	1.071	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
MACARİSTAN	2	3	3.977	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
K.K.T.C.	1	1	4.474	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
IRAK	—	—	—	1	1	3.077	—	—	—	—	—	—	—	—	—
KANADA	1	1	4.000	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOPLAM	256	521	1670188	17	29	36592	1	1	390	25	48	8.534			

O : OLAY SAYISI

A : ROYPHNOL

C : HIPNESSEDON

E : NOBRIUM

S : SANIK SAYISI

B : TOKİLON

D : ACID ANHYDRIDE

F : ISD

Şekil :10 (37).

(37) Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı İstatistik Raporları

Türk uyruklu şahısların karıştığı uyuşturucu olayları

AİT OLDUĞU DÖNEM 1991 GENEL TOPLAM															
	EROİN (GR)			ESPAR (GR)			AFYON (GR)			KOKAIN (GR)			DİĞER UYUŞTURUCU VE TABLETLER		
	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI	O	S	MİKTARI
FALMANYA	247	573	1113704	13	28	16472	1	1	1000	14	19	5086	1 2 1	1 3 1	1056 155 399 ISD Amph Ryphn
AVUSTURYA	22	44	56938	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	12 tab.mor.
BELÇKA	6	10	104672	1	1	865	—	—	—	2	3	84	—	—	—
BULGARİSTAN	9	11	173590	—	—	18000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
DANİMARKA	2	4	2000	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—
FRANSA	29	71	21840	1	1	120	—	—	—	—	—	—	—	—	—
İNGİLTERE	6	9	91500	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5000 Hint
İSPANYA	12	29	41685	1	2	925	—	—	—	1	1	72	—	—	—
İSVİÇRE	12	18	13083	1	1	8000	—	—	—	1	1	38	—	—	—
İTALYA	25	40	699868	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
HOLLANDA	16	46	230404	1	1	74	—	—	—	3	4	530	1	1	32 Hint
LÜKSEMBURG	—	—	—	1	1	2400	—	—	—	—	—	—	1	1	24 morija
MACARİSTAN	1	1	250	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
MİSİR	—	—	—	1	5	4281301	—	—	—	—	—	—	—	—	—
NORVEÇ	1	1	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
PORTEKİZ	2	2	17311	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ROMANYA	—	—	—	1	1	151	2	2	20000	—	—	—	—	—	—
SARABİSTAN	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	6	867445 Cap
TAYLAND	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	612 g.hint
YUGOSLAVYA	8	9	51618	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
YUNANİSTAN	8	11	80876	1	1	25	—	—	—	1	1	520	—	—	—

O : OLAY SAYISI

A : ROYF-NOL

C : HIPNESSEDON

E : NOBRIUM

S : SANIK SAYISI

B : TOKİLON

D : ACID ANHYDRIDE

F : ISD

Şekil 11 (38).

(38) Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı İstatistik Raporları

Yukarıda verilen her iki tablonun incelenmesinden anlaşılabacağı üzere Türk uyruklu şahısların uyuşturucu olayına karıştıkları ülkelerin başında Almanya, Avusturya, Fransa, Hollanda, Belçika gibi Türk işçilerinin yoğun olduğu ülkeler ile Bulgaristan, Yugoslavya gibi transit geçit yapılan ülkeler ön sırada yer almaktadır. Buralarda uyuşturucu olayına karışan Türk uyrukluların idariyetlerinin giderilmesi, hemde olayın meydana geldiği ülke polis yetkililerine yardımcı olunması, ancak Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatının yapacağı etkin haberleşmeye bağlıdır.

Genel Sekreterlikte uyuşturucu kaçakçılığına ait bilgilerin toplanması ve üye ülkelerde meydana gelen olayların birbiriyle ilişkilendirilmesi ve de istatistiklerinin hazırlanması amacıyla 1985 yılında Genel Kurul tarafından kabul edilen ve bütün üye ülkelere gönderilen uyuşturucu formları her yıldüzenli olarak Interpol Genel Sekreterliğine gönderilmektedir.

1989'1991 yılları arasında Türkiye Milli Merkez Teşkilatının Türkiye'de meydana gelen uluslararası boyutlu uyuşturucu kaçakçılığıyla ilgili olarak Interpol Genel Sekreterliğine bildirmiş olduğu olaylar aşağıda gösterilmiştir.

Aşağıdaki verilerden anlaşılabacağı üzere Türkiye'de en çok üretimi yapılan uyuşturucu madde olayları meydana gelmiştir. Afyon, esrar, eroin. Ülkemizde üretilirken kokain, Latin Amerika ülkelerinde üretilmektedir. Bununla birlikte az da olsa kokain ülkemizde ele geçirilmiştir.

**Türkiye Milli Merkez Teşkilatının Interpol Genel Sekreterliğine
Bildirdiği Uyuşturucu Türlerinin Yıllara Göre Dağılımı**

UYUŞTURUCULAR	1989			1990			1991		
	MIKTAR	OLAY SAYISI	ŞAHIS SAYISI	MIKTAR	OLAY SAYISI	ŞAHIS SAYISI	MIKTAR	OLAY SAYISI	ŞAHIS SAYISI
AFYON	284114	17	62	4356	10	18	21	3	3
EROİN	1180520	186	622	1235260	216	623	2699639	406	879
ESRAR	6978915	596	1254	11997264	544	1554	4328333	22	40
KOKAIN	0.153	2	9	1948	8	48	-	-	-
DİĞERLERİ	3074	11	22	7006Ad.	64	123	-	-	-

Şekil 12 (39).

Uyuşturucu madde kaçakçılığında akla gelmeyecek taşıma ve izleme yöntemlerine başvurulmaktadır. Bu yeni gelişmeler Interpol Genel Sekreterliğinin çıkarmış olduğu modis operandi bultenleri ile ve ülkelere bildirilerek ülke polislerinin daha etkin çalışmaları sağlanmaktadır.

1991 yılının ilk altı ayında ele geçirilen toplam eroinin
gizleme ve taşıma metodlarına göre dağılımı;

Gizleme Metodları	MİKTAR		OLAY SAYISI		SANIK SAYISI	
	Kg	%	SAYI	%	SAYI	%
BAGAJ	371992	13.90	121	18.80	189	13.69
TİCARİ EŞYALAR	2000	0.07	1	0.15	3	0.21
YIYECEKLER	2830	0.10	5	0.80	9	0.65
NORMAL YUKLER	1200	0.04	1	0.50	3	0.21
HEDİYE PAKETL.	10522	0.40	7	1.10	11	0.79
VUCUD UZERİNDE	4065	0.15	10	1.60	17	1.23
GIYECEKLER	22147	0.82	38	5.90	68	4.92
POSTA	1665	0.06	3	0.50	1	0.07
İKAMETLER	183753 30 DOZ	6.84	96	14.90	225	16.30
YUTULARAK	14784	0.60	30	4.70	38	2.70
NAKLIYE	1075757	40.09	139	21.60	370	26.81
İÇ ÇAMAŞIRLAR	7511	0.30	14	2.20	17	1.23
DİĞER	35742	1.33	23	3.60	157	4.05
BİLİNMEYENLER	949275 286Tab	35.40	157	24.34	373	27.02

Şekil :13 (40).

(40) Sabatian Mugwambi, Half Yearly statiscal report on the
Heroin Trafficking situation in Europe ,1st Junuary 1991,
30th June 1991, Interpol General Secretariat, Lyon, 1991,s.4

Yapılan araştırmalar neticesinde bir çok suçların uyuşturucu madde kaakcılığıyla doğrudan bir ilişkisi olduğu tesbit edilmiştir.Bu suçlar ise şunlardır(41);

- Uyuşturucu madde ve terörizm
- Uyuşturucu madde ve silah kaçakcılığı
- Rüşvet
- Döviz kaçakcılığı
- Banka soygunu
- Gasp
- Hırsızlık
- Fuhuş
- Beyaz kadın ticareti
- Yaralama ve öldürme

Günümüzde az gelişmiş ölkelerde üretilen ve daha çok gelişmiş ölkelerde pazarlanan uyuşturucu maddelerin tam tersi olarakta, gelişmiş ölkelerde üretilen silahların pazarı gelişmemiş ölkelerdir. Uyuşturucuları yüksek fiyatla gelişmiş ölkelerde elinden çıkaran kaçakçılar bu ölkeden aldıkları silahlarıda az gelişmiş ölkelerde pazarlamaktadırlar.Uyuşturucu ve silah kaçakcılığı birbirini finanse etmekte ve aralarında sıkı bir organik ilişki bulunmaktadır.

Terörist gruplarında en basit para kazanma yöntemleri uyuşturucu madde kaçakcılığı ile silah kaakcılığıdır.

Uyuşturucu maddede olduğu gibi silah ve patlayıcı maddeler hakkında bilgilerin merkezileştirilmesi amacıyla her üye ölkede ele

---

(41) Acun, s.90

geçirilen silahların ve patlayıcıların bütün özelliklerini içeren formlar doldurularak Interpol Genel Sekreterliğine göndermektedir. Böylece farklı ülkelerde meydana gelen suçlar arasında irtibat kurularak faili meçhul olaylarda aydınlatılabilmektedir.

b) Milletlerarası Asayişe Müessir Suçlar

Dünyada meydana gelen adam öldürme, yaralama, gasb ve terör suçları gibi asayişe müessir suçlarla ilgili olarak Türk uyruklular hakkında yabancı ülkelerde yapılan tahkikatlar incelendiğinde ;

1990 yılında, Almanya'da 161, Avusturya'da 78, Belçika'da 11, Danimarka'da 19, Fransa'da 10, İtalya'da 14, İsviçre'de 20, İngiltere'de 46, Irak'da 32, İran'da 11. olmak üzere diğer ülkelerle birlikte toplam 464 Türk uyruklu şahıs asayişe müessir olaylardan tahkikat konusu olmuştur.

1991 yılında ise, Almanya'da 112, Avusturya'da 172, Belçika'da 38, Danimarka'da 10, Fransa'da 5, İtalya'da 23, İsviçre'de 1 İngiltere'de 5, Irak'da 1, ve İran'da 15 olmak üzere diğer ülkelerle birlikte toplam 453 Türk uyruklu şahıs asayişe müessir olaylardan tahkikat konusu olmuştur.

Yurt dışında asayişe müessir olaylardan tahkikat konusu olan Türk uyrukluların gerçek kimliklerinin tesbiti sabıka kayıtlarının çıkarılmasıyla vatandaşlarımızın mağduriyetlerinin giderilmesi ancak Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatının hızlı ve etkin haberleşmesine bağlıdır. Aksi takdirde vatandaşlarımız gerçek hamisi olan devletimizin himayesini oldukça geç hissedecektir.

1990 Yılında Yurtdışında Asayiş Olaylarına Karışan Türk Uyrukluların Olaylara Ve Ülkelere Göre Dağılımı

SUÇUN NEVİ	Ü L K E L E R																			
	ALMANYA	AVUSTURALYA	AVUSTURYA	BELÇİKA	BULGARİSTAN	ÇEKOSLOVAKYA	DANİMARKA	FRANSA	HONG-KONG	HOLLANDA	İTALYA	İSVEÇ	İSVİÇRE	İNGİLTERE	İRLANDA	İRAN	İRAN	KIBRIS	LİBYA	SUDAN
SOYGUN	10	5								1	2		2							
HİRSİZLİK/TEŞ.	38	1	15	2			7	2		1			4	11						
YABANCI KANUNLARA MUH.	17	1	10	3			7	1			9			3		4	6			
TRAFİK K./ALKOL ALMAK	12		1		5		1	4			1			4		28	5	1		1
EMNİYETİ SUİSTİMAL	2		3	1									1	4						
OTO HİRSİZLİĞİ	5		7	1										2						
DARP	5			1										1						
KUMAR OYNAMA	4																			
YARALAMA	7		5																1	4
İRZA GEÇME	6		6										2	1					1	
ASAYİŞİ BOZMAK	3			1									1	4						
TEHDİT/GASP	6		2	1									1							
ÇİFTE EVLİLİK	1			1									1							
ZOR KULLANMA													1							
EVRAK SAHTEKARLIĞI	3		3				2				4		1							
EL KOYMA	1		1																	
SARKİTİNLİK ETME	2													1						2
CEZAEVİNDEN FIRAR	1																			5
KAYIP ŞAHİS	5	2	2							1			1	1	1				1	5
ADAM-ÇOCUK KACIRMA	9		4			3		1				1	3	6						
SAHTE KİMLİK KULLANMA	2																			
CİNAYET	5		2											3						
ÇALINTI MAL ALMA	5		2										1	4						
SİLAH K. MUHALEFET				3										1						
DİĞERLERİ	12	1	7				2	2	4		3	1	1							
TOPLAM	161	5	78	11	5	3	19	10	4	3	14	2	20	46	1	32	11	1	1	7

Şekil :14 (42).

(42) Emniyet Genel Müdürlüğü, Polis 1990, Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi, Ankara, 1990, s.175

**1991 Yılında Yurtdışında Asayiş Olaylarına Karışan Türk
Uyrukluların Olaylara Ve Ülkelere Göre Dağılımı**

ÜLKELER	Tehdit	Darp	Gasp	Soygun	Cinayet	Cinayete Teşebbüs	Yaralama	Trafik Kazası	Kayıp Şahıs	Kimlik Tespiti	Tecavüz	Hırsızlık	Şantaj	Silahlı Saldırı	Sahtekarlık	Adam-Çocuk Kaçırma	Ateşli Silahla K.M.h.	Sah.Kim.Pas.Kullama	Kanunsuz Giriş	Emniyeti Suistimal	Gör.Memura Hakaret	Diğerleri	TOPLAM
AVUSTURYA	17	2	14	10	4	3	24	4	1	2	14	33	2		1	3	12	1		1	3	21	172
A.B.D.					1																	2	3
ALMANYA	10	1	6	4	7	1	13	10	3	7	1	36				4					1	8	112
ÇEKOSLAVAKYA								2															2
BELÇİKA	7		1		1		7			2	6	8			6								38
İTALYA					1	1	1			8	1	7						2				2	23
İSVEC				3								1											4
İSPANYA										1													1
İSVİÇRE					1																		1
İRAN		2	1				2	4											6				15
İRAK								1															1
İNGİLTERE									2			1		1		1							5
FAS											1												1
FRANSA					1					1		1										2	5
FINLANDIYA												1		1									2
DANİMARKA									1	1		1				1						6	10
HOLLANDA					5					2		3											10
NORVEÇ				1								1						1					3
ROMANYA								4		1								1					6
MACARİSTAN										1													1
S. ARABİSTAN												1										1	2
ORDON									1														1
YUGOSLAVYA												1											1
YUNANİSTAN					1					1													2
DİĞERLERİ	1		2	2	7			2	10	1	2					4						1	32
TOPLAM	35	5	24	20	29	5	47	27	18	28	26	94	2	2	7	13	12	5	6	1	4	43	453

Şekil :15 (43).

(43) Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı İstatistik Raporları

Ayrıca 1991 yılında ülkemizde yabancı uyrukluların işledikleri asayişe müessir olayların hem yurt içinde hemde yurt dışında 163 Avusturya, 90 Almanya, 64 İsveç, 70 İtalya, 6 Yunanistan, 4 İspanya, Brezilya, 6 İsviçre, 8 Romanya, 11 A.B.D., 8 Hollanda, 8 Fransa, 10 Belçika, 120 Türkiye, 71 diğer ülke vatandaşları olmak üzere toplam 340 şahsın tahkikatı yapılmıştır.

c) Yurtdışında suçluların takibi ve iade-İstinabe İşlemleri

Bir ülkede suç işleyip yurt dışına kaçan şahısların milletlerarası alanda arattırılarak yakalanması amacıyla Interpol Genel Sekreterliği tarafından 1990 yılında toplam 418 kırmızı bulten çıkarılmıştır. Bunlardan 32 'si Türk uyruklu olup 31 'i Türk adli makamlarınca 1 'i ise yabancı adli makamlarca arattırılmıştır.

1991 yılında ise kırmızı bultenle 443 şahsın uluslararası alanda tutuklanması amacıyla arattırılmıştır. Bunlardan 30'u Türk uyruklu olup Türk adli makamlarınca arattırılmış.

1990 yılında 423 şahıs difizyonla uluslararası alanda tutuklanması amacıyla arattırılmıştır. Bunlardan 2 yabancı uyruklunun uluslararası alanda arattırılması Türkiye Milli Merkez Teşkilatlarınca gerçekleştirilmiştir.

1991 yılında ise 600 şahıs hakkında difüzyon çıkartılmıştır. Bunlardan 1 yabancı uyruklunun difizyonu Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatınca çıkartılmıştır.

1990 yılında suç işleyipte yurt dışına kaçan suçlulardan 7 sinin ülkemize iadesi gerçekleştirilirken ülkemizde yakalanan dört yabancı uyruklunun dış ülkelere iadesi gerçekleştirilmiştir. Bunlara ilaveten 1990 yılında 19 ,1991 yılında

1991 yılında 19 ,1991 yılında 17 vatandaşımızın değişik nedenlerden iadesi ed edilmiştir.

1991 Yılında Yabancı Uyrukluların Ülkemizde İşledikleri
Asayişe Müessir Olayların Ülkelere ve Suçlara Göre Dağılımı

ÜLKELER	OTO HİRSİZLİĞİ	KAYIP ŞAHİS	TEKNE HİRSİZLİĞİ	SOYGUN	HİRSİZLİK SAHTE	KİMLİK KULLANMA	KİMLİK TESBİTİ	CİNAYET	EMNİYETİ SUİSTİMAL	KUNDAKLAMA	TRAFİK KAZASI	ADAM KAÇIRMA	GÖREVLİ MEMURA MUKAVEMET	ÇALINTI MAL ALMAK	FUHUŞ YAPMAK	DİĞERLERİ	TOPLAM
AVUSTURYA	153	7			3												163
ALMANYA	67	15			6		1					1					90
İSVEC	62	2															64
İTALYA	50	5		1		1	5	4						4			70
YUNANİSTAN		1	4					1									6
İSPANYA		2			2												4
BREZİLYA		1															1
İSVİÇRE	4	2															6
ROMANYA	2	5						1									8
A.B.D.				2	4		2						1			2	11
HOLLANDA	2	6															8
FRANSA		6	1					1									8
BELÇİKA		6			3		1										10
TÜRKİYE		2		17		2		1			76		1		19	2	120
DİĞERLERİ	12	38	3	4		4	3	1	2	3	1						71
TOPLAM	352	98	8	24	18	7	12	9	2	3	77	1	2	4	19	4	640

Şekil :16 (44).

(44) Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı İstatistik Raporları

7 vatandaşımızın değişik nedenlerden iadesi red edilmiştir.

Yurt dışında suç işleyipte hüküm giymiş olan Türk uyrukluların akiye kalan cezalarını ülkemizde çekmek isteyenlerden 1990 yılında 8'inin, 1991 yılında 11'inin yurda transferleri gerçekleştirilmiştir.

Yabancı adli makamlarca ülkemizde 1990 yılında 26, 1991 yılında se 39 istinabe işlemi icra edilmiştir. Ülkemizce yabancı ulkekelerde se 3 istinabe işlemi icra edilmiştir.

Yurda İade-Transferi Yapılanların Ülkelere Göre Dağılımı

YIL	AVUSTURYA	ALMANYA	K.K.T.C.	HOLLANDA	İSVİÇRE	DiĞERLERİ
1990	8	2	6	2	3	4
1991	4	5	3	3	2	3

Şekil :17 (45).

(45) Interpol Türkiye Milli Merkez Teşkilatı İstatistik Raporları

Ülkemiz Adli Makamlarına Sunulan İstinabe Talepleri

YIL	HOLLANDA	FRANSA	İNGİLTERE	İTALYA	İSVİÇRE	DANİMARKA	HONG KONG	YUGOSLAVYA	ALMANYA
1990	10	8	—	1	2	1	—	1	4
1991	12	9	6	1	4	2	1	—	4

Şekil :18 (46).

Yurtdışında Aranan Şahıslarla İlgili Bilgiler

KONULAR		1990		1991	
		Türkler	Yabancılar	Türkler	Yabancılar
Kırmızı Bültenle Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	31	1	30	—
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	386	—	413
Difizyonla Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	—	2	—	1
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	421	—	599
Yeşil Bültenle Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	—	—	—	—
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	—	—	4
Sarı Bültenle Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	—	—	5	—
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	24	—	59
Mavi Bültenle Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	—	—	6	—
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	—	—	11
Siyah Bültenle Arananlar	Türk Makamlarınca Aranan	—	—	—	—
	Yabancı Makamlarca Aranan	—	36	—	25
İade Edilenler	Yurt İçinde	7	—	9	4
	Yurt Dışına	—	2	—	—
Transfer Edilenler	Yurt İçine	18	—	11	—
	Yurt Dışına	—	—	—	—
İadesi Red Edilenler	Türk Makamlarca	—	—	—	—
	Yabancı Makamlarca	19	—	17	—
İstinabe Olayları	Yurt İçinde	26		39	
	Yurt Dışında	1		3	

Şekil : 18 (47).

SONUÇ:

Verimlilik kavramının her kesim tarafından farklı olarak anımlanmasından ötürü hem verimliliğin ölçülmesi, hem de verimliliğin sebep ve sonuçlarının yorumlanması farklılık arz etmektedir.

Bununla birlikte verimlilik eldeki kaynaklarla mümkün olan en çok ürünün (çıktının) elde edilmesi yada üretilmek istenen ürünün veya hizmetin mümkün olan en az kaynakla elde edilmesidir. Diğer bir ifadeyle verimlilik belirli bir amacın en düşük maliyetle gerçekleştirilmesidir.

Verimlilik kavramının önemi faaliyetlerin ve teşkilatların birbirleriyle kıyaslanmasında bir ölçü olarak kullanılmasından anlaşılmaktadır. Bununla birlikte verimlilik kavramında her teşkilatta kullanılması mümkün olmamaktadır. Verimlilik faaliyet sonuçlarının para cinsinden ölçülebildiği durumlarda söz konusu olurken, üretilen bir çok hizmetin parasal olarak karşılığının bulunmadığı kamu hizmetlerinde verimlilik kavramı kısıtlı kalmaktadır. Bu hizmetlerin değerlendirilmesi amacıyla, verimlilikten daha geniş bir kavram olan teşkilatlarda etkinlik kullanılmaktadır. Etkenlik, teşkilatın amaçlarına ulaşma derecesini ifade eder. Verimliliğin artırılmasında çalışan personelin niteliği önemli sırada gelir. Çünkü bütün verimliliğin temel noktası insanın kendisidir. Verimliliği düşünerek, görevinde çaba sarfedecek ve olumlu sonuçlar çıkararak olan da insanın kendisidir. Bu sebeple İnterpol Teşkilatına üye ülkeler arasındaki kültürel, ekonomik ve coğrafi farklılıklar göz önünde bulundurularak, Milli Merkez Teşkilatlarında çalışan personelin geliştirilmesine yönelik eğitim faaliyetlerine öncelik verilerek, değişen dünya şartlarıyla İnterpol Teşkilatlarının

açlarına nasıl ulaşacağı vurgulanmaktadır.

Verimlilik kavramı, elimizdeki kaynaklardan ne derecede olumlu yararlanıldığımızı gösterdiğine göre, Milli ve milletlerarası alanda suç ve suçlularla mücadelede irtibatı sağlayan Milli Merkez teşkilatları gönderdikleri mesajların her bir harfi için emek, zaman ve para sarfetmektedir. Gönderilen mesajlarda kullanılan ifadelerin kısa, öz ve anlamlı olması İnterpol Teşkilatının daha az emek, zaman ve para sarfıyla aynı hizmetin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Bununla birlikte gönderilen mesajların aciliyet durumuna göre haberleşme araçlarının seçilmesi belirli haberleşme araçlarının gereksiz meşgul edilmesini önlediği gibi gereksiz fazla ücret ödenmesini de önleyecektir. Önemli mesajların istenilen yere istenilen zamanda ulaşmasına imkan tanıyacaktır.

Verimlilik bir yönüyle belirli bir amacın en düşük maliyetle gerçekleştirilmesi olduğuna göre İnterpol Teşkilatında kullanılan haberleşme araçlarından mers telsizinin kaldırılması, teleks ve ARQ (Radioteletype) cihazlarının yerine bunlardan 48 kez daha hızlı olarak mesaj gönderen ve mesaj gönderme masrafı daha düşük olan ve İnterpol Teşkilatında belirli yerlerde kullanılan teleteks ve mikro bilgisayar sisteminin yaygınlaştırılması zorunludur.

İnterpol Teşkilatının milletlerarası alanda suç ve suçlularla etkin bir şekilde mücadelesi teşkilatın sahip olduğu haberleşme araçlarına bağlıdır. Bu gerçeğe İnterpol Teşkilatına üye devletlerin çok farklı ekonomik, kültürel ve coğrafi farklılıklara sahip olmasından, ekonomik ve bilgi olarak yetersiz olmayan geri kalmış ülkelerin haberleşme teçhizatlarının donatımında yalnız bırakılmayarak gerekli yardım yapılması zorunludur. Aksi takdirde

günümüzün en son teknolojik haberleşme cihazlarına sahip olan ülkeler bu cihazlarından gereği gibi yararlanamıyacaklardır.

Türkiye Milli Merkez Teşkilatının da, dünya üzerine özellikle Avrupa kıtasına yayılmış olan vatandaşlarımızın yurt dışında karıştıkları olaylarda Devletimize en fazla ihtiyaçları olduğu zaman da onlara gerekli yardımın yapılması, mağduriyetlerinin giderilmesi ancak sahip olunan hızlı haberleşme araçlarına bağlıdır. Bunun için mevcut sistemin yerine daha hızlı, etkin olan teleteks ve mikro bilgisayar sistemine mümkün olan en kısa zamanda geçilmelidir.

Teşkilatlarda faaliyetlerin etkin bir biçimde yerine getirilebilmesi büyük ölçüde teşkilatın sahip olduğu haberleşme ağına bağlıdır. Interpol Teşkilatı mevcut haberleşme ağıyla 1990-1991 yılında şu faaliyetleri gerçekleştirmiştir;

Bir ülkede suç işleyip yurtdışına kaçan şahısların milletlerarası alanda arattırılarak yakalanması amacıyla 1990 yılında 118 kırmızı Bülten çıkartılmıştır. Bunlardan 32 si Türk uyruklu olup 81' i Türk adli makamlarınca 1'i ise yabancı adli makamlarca arattırılmaktadır.

1991 yılında ise 443 şahıs milletlerarası alanda tutuklanma amacıyla arattırılmıştır. Bunlardan 30 'u Türk uyrukludur. Özellikle geri kalmış ülkelerde üretilen ve gelişmiş ülkelerde tüketilen uyuşturucu maddenin kaçırılmasıyla mücadele konusunda, Interpol Teşkilatı sahip olduğu etkin haberleşmeyle 1989-1990 yılında şu faaliyetleri gerçekleştirmiştir.

1989 yılında 3 679 293 gr. Afyon, 182 214 gr. baz morfin, 10 133 288 gr. eroin, 39 667 363 gr. kokain, 245 364 224 gr. esrar, 5 586 581 tablet değişik uyuşturucular ele geçirilmiştir.

1990 yılında ise 5 931 867 gr. afyon, 1 529 634 gr. baz morfin, 11 014 759 gr. eroin, 50 192 669 gr kokain, 360 805 414 gr. esrar, ve 3 929 377 tablet uyuşturucu ele geçirilmiştir.

1989-1991 yıllarında milletlerarası bağlantılı olarak Türkiye Milli Merkez Teşkilatınca Interpol Genel Sekreterliğine 30 olayda 252 491 gr afyon, 808 olayda 511 419 gr. eroin, 116 olayda 23 304 512 gr. esrar, 10 olayda 2 101 gr. kokain ve 7006 adet tablet uyuşturucu ele geçirildiği bildirilmiştir.

1990 yılında 464 , 1991 yılında ise 453 Türk uyruklu şahıs yurt dışında asayişe müessir olaylardan tahkikat konusu olmuştur. Bu vatandaşlarımızın gerçek kimliklerinin tesbit edilmesi, adli sabıkalarının çıkarılmasında diğer Milli Merkez Teşkilatlarına yardımcı olunarak vatandaşlarımızın mağduriyetleri en aza indirilmiştir.

Yurdumuzda suç işleyip yurt dışına kaçan ve orada yakalanan veyahutta yurt dışında suç işleyipte mahkum edilen vatandaşlarımızın bakiye kalan cezalarını ülkemizde çekmeleri amacıyla 1990 yılında 25, 1991 yılında ise 20 vatandaşımızın ülkemize iade ve transferi gerçekleştirilmiştir. Buna ilave olarak 1990 yılında 19, 1991 yılında 17, vatandaşımızın yurda iadesi değişik nedenlerle red edilmiştir.

Interpol Teşkilatının gerçekleştireceği iade ve transfer işlemlerinde etkin olması, yapacağı hızlı ve doğru haberleşmeye bağlıdır. Çünkü bir ülkede suç işleyip başka ülkeye kaçan sanık ve mahkumların tutklanması, tutukluluğunun devam ettirilmesi belirli zamanla sınırlandırılmıştır ve bu süre de ülkeden ülkeye değişmektedir. Milli Merkez Teşkilatları bu zaman zarfında hem milli

tem de milletlerarası alanda irtibatı sağlayarak suçlunun veya sanığın ülkesine iade edilmesine çalışır. Eğer belirlenen zaman arfında gerekli işlemler tamamlanmazsa sanık veya mahkum serbest bırakılır.

İnterpol Teşkilatının etkin haberleşme imkanlarına sahip olması dünyada suç ve suçlularla etkin mücadeleyi gerçekleştirecektir. Böylelikle bir ülkeden suç işleyipte başka ülkelere kaçan kişilerin cezadan kurtulması önlenmiş olacaktır. Aynı zamanda suçların işlenmesinde de önleyici bir etken olacaktır. Diğer bir deyimle, milletlerarası düzeyde suç işleme ve cezadan kurtulma konusunda "caydırıcılık" büyük ölçüde gerçekleşmiş olacaktır.

INTERPOLE ÜYE ÜLKELER

ALMANYA	A.B.B.	AMMAN	ANDORA
ANGOLA	ANTİK&BARBUDA	ARJANTİN	ARNAVUTLUK
ARUBA	AVUSTURALYA	AVUSTURYA	BAHAMALAR
BAHREYN	BANGLADEŞ	BARBADOS	BELÇİKA
BELİZE	BENİN	B.A.E.	BOLİVYA
BOTSVANA	BREZİLYA	BRUNEİ	BULGARİSTAN
BURKINA FASO	BRUNDİ	CEZAYİR	CİBUTİ
ÇAD	ÇEKOSLAVAKYA	ÇİN	DANİMARKA
DOMİNİK	DOMİNİK CUM.	EKVATOR	EKVATOR GİNESİ
ENDONEZYA	ETİYOPYA	FİLDİŞİ KİYİSİ	FİLİPİNLER
FİJİ	FİNLANDİYA	FRANSA	GABON
GAMBİYA	GANA	GRENADA	GUATEMALA
GİNE	GUYENA	HAİTİ	HİNDİSTAN
HOLLANDA	HOLL. ANTİLLERİ	HONDURAS	İNGİLTERE
İRAN	IRAK	İRLANDA	İSPANYA
İSVEÇ	İSVİÇRE	İZLANDA	İSRAİL
İTALYA	JAMAİKA	JAPONYA	KAMERUN
KANADA	KAPE VERDE	KATAR	KENYA
KİRİBATİ	KOLOMBİYA	KONGO	KORE CUMHURİYETİ.
KOSTA RİKA	KUVEYT	KÜBA	LAOS
LÜBNAN	LESOTO	LİBERYA	LİBYA
LİHTENSTAYN	LİTVENYA	LÜKSEMBURG	MACARİSTAN
MADAGASKAR	MALAVİ	MALASİA	MALDİV
MALİ	MALTA	MARSHALL ADALARI	MORİTANYA
MORİTUS	MEKSİKA	MISIR	MOĞOLİSTAN
MONAKO	MOROKKO	MOZAMBİK	MİYANMAR
NAURU	NAPAL	NİKARAGUA	NİJER
NİJERYA	NORVEÇ	ORTA AMERİKA CUMHURİYETİ	
PAKİSTAN	PANAMA	PAPUA YENİ GİNE	PARAGUAY
PERU	POLONYA	PORTEKİZ	ROMANYA
RUANDA	SAINT KİTTİS VE	NEVİS	SAINT LUCİA
SAINT VİNCENT VE	GRENADALAR	SAO TAME VE	PRİNCİPE
SUUDİ ARABİSTAN	SENEGAL	SENŞEYLER	SİERRALEONE
SİNGAPUR	SOMALİ	SRİLANKA	SOVYETLER B.
SUDAN	SURİNAM	SVAZİLİND	SURİYE
ŞİLİ	TANZANYA	TAYLAND	TOGO
TONGA	TRİNİDAD VE TOBAGO	TUNUS	TÜRKİYE
UGANDA	URUGUAY	ÜRDÜN	VENEZUELLA
VİETNAM	YEMEN	YUGOSLAVYA	YUNANİSTAN
ZAİRE	ZAMBİA	ZİMBABVE	

61

Dahiliye Vekâletinden yazılan 5/I/930 tarih ve 46 numaralı tezkerede ; Beynelmilel cürüm sahiplerinin tutulmalarını kolaylaştırmak için Viyanada teşkil edilen ve 928 senesinde İsviçre'de toplanan kongêde Bern elçimiz Münir bey tarafından hükûmetimizin lahi iştiraki kabul edilmiş olan "merkez kalemine" otuza yakın x hükûmet iştirak eylediğinden elçilik memurlarından birinin mezkûr kaleme memur edilmesi teklif edilmiş ve her on bin nüfus için bir İsviçre frangı hesabı ile on dört milyon nüfus için hisse iştirakin 1400 İsviçre frangından ibaret olduğu bildirilmiştir .

Keyfiyet İcra Vekilleri Heyetinin 8/I/930 tarihli içtimasında görüşülerek teklifi vaki esas itibari ile kabul edilmiştir .

8/I/930

REİSİCUMHUR

gazi - Ali Kemal

Bş. V.
İSMET

Ad. V.
M. E.

M. M. V.
M. A.

Da. V.
Ş. K.

Ha. V.
D. T. R.

Ma. V.
Ş. S.
İçtimada bulunmadı

Mi. V.
C. H.

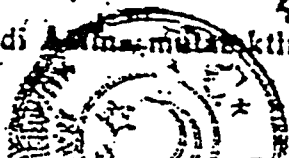
Na. V.

İk. V.

S. I. M. V.

D. R.

İçtimada bulunmadı R. ... müdürdür

EK : 3

PHOTOGRAPHED IN MAY 1985

FINGERPRINTED ON 23RD APRIL 1985 IN FORT SMITH, ARKANSAS, UNITED STATES

ENT FAMILY NAME: WALLINGTON

NAMES: James Arthur

SEX: M

AND PLACE OF BIRTH: 8th October 1945 - Michigan, United States

TITY CONFIRMED - NATIONALITY: UNITED STATES CITIZEN (CONFIRMED)

RIPTION: Height 178 cm., medium build, weight 77 kg., brown hair, brown eyes.

INGUISHING MARKS AND CHARACTERISTICS: Wears glasses, sometimes grows a beard; -spoken.

KNOWN AS: "Hillbilly Bill".

PATION: Carpenter; tree/yard maintenance worker.

TRIES LIKELY TO BE VISITED: Canada.

UAGE SPOKEN: English.

TIONAL INFORMATION: James WALLINGTON is known as a "survivalist" and usually lives in "survivalist" communes. He may travel with his two wives and two daughters.

MUM PENALTY POSSIBLE: 10 years' imprisonment.

ARY OF FACTS OF THE CASE: UNITED STATES, Arkansas: James Arthur WALLINGTON is wanted by the United States authorities for illegal possession of an unregistered machine gun. He was arrested on 22nd April 1985 at Mountain Home, Arkansas, and indicted on 25th April 1985 in the Western Judicial District of Arkansas.

ON FOR NOTICE: Wanted on arrest warrant No. 85100110B, issued on 12th June 1985 by the judicial authorities in Fort Smith, Arkansas, United States, for illegal possession of an unregistered machine gun.

ADDITION WILL BE REQUESTED FROM ALL COUNTRIES WITH WHICH THE UNITED STATES HAS AN EXTRADITION TREATY CURRENTLY IN FORCE WHICH PERMITS EXTRADITION FOR THE OFFENCE CHARGED. If found in a country from which extradition will be requested, please detain; if found elsewhere, please keep a watch on his movements and activities. In either case, please immediately inform: INTERPOL WASHINGTON (Reference 91-03-01587/LCW of 26th November 1991) and the ICPO-Interpol General Secretariat.

File No 39670/91

Control No A-568/12-1991

CONFIDENTIAL INT

Y FOR P F

AUTH TIES

EK : 4

					MANO DERECHA اليمنى
POUCE — THUMB PULGAR — الإبهام	INDEX — FORE INDICE — الإصبع	MEDIUS — MIDDLE MEDIO — الوسطى	ANNULAIRE — RING ANULAR — الخنصر	AURICULAIRE — LITTLE AURICULAR — الأصغر	
					MANO IZQUIERDA اليسرى

PHOTOGRAPHED AND FINGERPRINTED ON 22ND APRIL 1989 IN LONDON, UNITED KINGDOM

FAMILY NAME: PARGASS

NAME: Aswini

SEX: M

DATE AND PLACE OF BIRTH: 11th May 1947 - Trinidad

IDENTITY NOT CONFIRMED - NATIONALITY: WEST INDIAN (NOT CONFIRMED)

DESCRIPTION: Height 183 cm., large build, black hair, brown eyes.

OCCUPATION: Accountant.

COUNTRIES LIKELY TO BE VISITED: United States, West Indies.

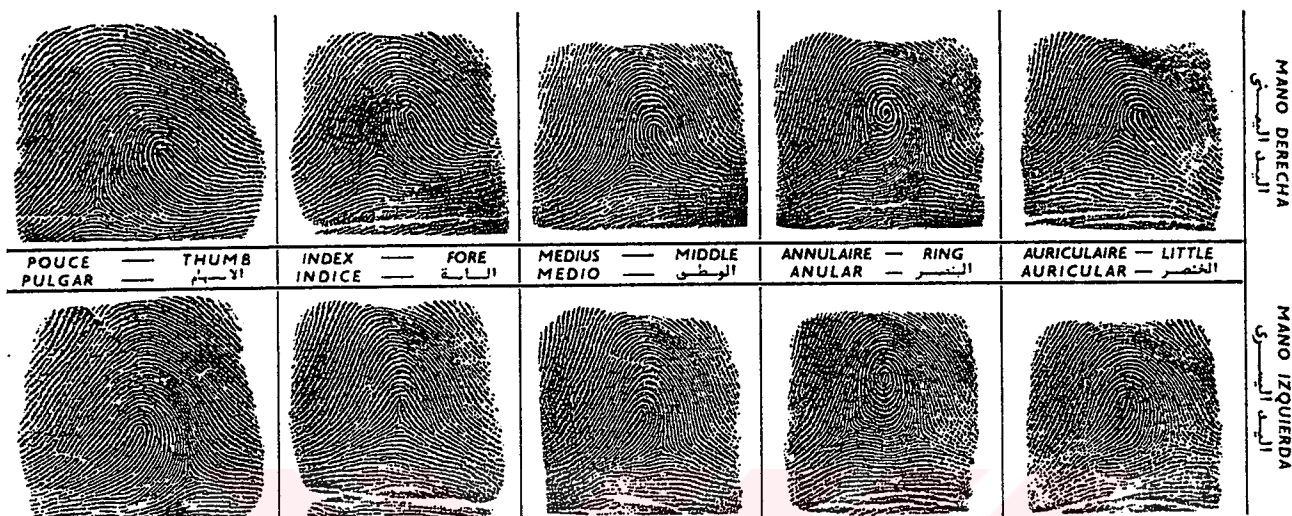
LANGUAGE SPOKEN: English.

SUMMARY OF FACTS OF THE CASE: PARGASS and an accomplice flew from the United States to United Kingdom in April 1989 with US\$ 49,000 in American Express travellers cheques, which were finally stolen in transit in the United States. Once in the United Kingdom, he obtained services using the stolen cheques. He was arrested and charged with conspiracy to defraud, handling stolen property and obtaining services by deception. He was granted bail but failed to appear in Court. An arrest warrant was issued on 16th August 1989.

REASON FOR NOTICE: To obtain information about identity, criminal record and activities in order to locate and trace. Please send any information available to INTERPOL LONDON (Reference ST-1B/2094/91) and to the ICP0-Interpol General Secretariat.

EK : 5

PHOTOGRAPHED ON 6TH DECEMBER 1988 IN ZURICH, SWITZERLAND

FINGERPRINTED 5TH OCTOBER 1985 IN GENEVA, SWITZERLAND

NT FAMILY NAME: BENTLEY-GUEST FORENAMES: Barry Robin SEX: M

AND PLACE OF BIRTH: 30th March 1939 - Sydney, Australia

R'S FAMILY NAME AND FORENAMES: GUEST Kingsley James

R'S MAIDEN NAME AND FORENAMES: MOORE Delcie Edna

ITY CONFIRMED - NATIONALITY: AUSTRALIAN (CONFIRMED)

IPTION: Height 185 cm., grey hair, blue/grey eyes.

KNOWN AS: BENTLEY Barry; GUEST Barry Bentley; QUEST Barry Robin.

ITY DOCUMENTS: Australian passport No. K0480654, issued on 15th February 1991 in Sydney, alia, in the name of BENTLEY-GUEST Barry Robin, valid until 15th February 2001. Australian ort No. T410328. LANGUAGE SPOKEN: English.

NAL ACTIVITIES AND MODUS OPERANDI: AUSTRALIA, New South Wales, 1980 to 1984: convictions heft of a motor vehicle, unlicensed motor dealing, possession of stolen property. He is d at a national level for conspiracy to cheat and defraud. SWITZERLAND, Geneva, 5th October fingerprinted for non-payment of a restaurant bill. SPAIN, Valencia, 11th December 1986: s arrested for defrauding hotels. ISRAEL, Jerusalem: He entered Israel on 12th May 1986, as deported to Cyprus on 20th May 1986 for paying hotel bills with unfunded cheques. He d a bank account at Barclay's Discount Bank in Tel Aviv and claimed to be expecting large of money from overseas. He claimed to be a millionaire and had come to Israel to do essage with travel agencies and hotels. He also claimed that a Greek person, owner of a ing line in Athens, was supposed to send him money from former business deals. CYPRUS, sia: On 9th September 1986, BENTLEY-GUEST was detained facing 4 charges of obtaining credit lse pretences. On 22nd July 1986 his wife, who had joined him in Cyprus, left the country ng that she would send money to her husband to meet their debts. GERMANY, Hamburg: On December 1987, BENTLEY-GUEST and his wife were arrested for several cases of non-payment of l bills and forgery of documents. They were released on 22nd December 1987 after having been a suspended sentence of 3 months' imprisonment. SWITZERLAND, Zurich: On 5th December , they were arrested in possession of forged/stolen documents.

USE OF NOTICE: To give law enforcement agencies in member countries information about one who has committed, or is likely to commit, offences affecting several countries. order that this notice may be kept up to date, please send any additional information about person to: INTERPOL CANBERRA (Reference IP/D44/86 of 6th August 1991) and also the -Interpol General Secretariat.

17	16	15	14	13	12	11	21	22	23	24	25	26	27	28
LINGUAL							LEFT							
47	46	45	44	43	42	41	31	32	33	34	35	36	37	38

EK : 6

POUCE — THUMB PULGAR — الإبهام	INDEX — FORE INDICE — الإصبع	MEDIUS — MIDDLE MEDIO — الوسطى	ANNULAIRE — RING ANULAR — الخنصر	AURICULAIRE — LITTLE AURICULAR — الخنصر

MANO IZQUIERDA
اليد اليسرى

UM, Braine le Château: On 23rd January 1991, a body in an advanced state of decomposition and wrapped in a blanket was found on a rubbish dump, partly hidden among refuse. It had apparently been dumped there that day or possibly the day before, by a truck which had loaded up with rubbish in Schaerbeek. Death had occurred several weeks previously (no earlier than October/November), and had been caused by blows from a blunt instrument. A triangle, each side 4 mm., was tattooed between the left thumb and index finger, and a dot 4 mm. in diameter was tattooed on the top joint of the left thumb.
GROUP: A.

DESCRIPTION: Causasian male, age 20-30 years, height 174 cm., slim to medium build, weight 60-70 kg., smooth brown hair. Scar (probably an appendectomy scar).
Age: 41.

H: (See odontogram). Not cared for.
: missing at autopsy.
: missing for some considerable time.
: caries.

CLOTHING: Long-sleeved pyjama jacket with a round neck, pale blue with dark blue stripes on the neck, cuffs, waist and hips, "AVION" make, manufactured between 1980 and 1982. Blue jeans, "CANABIS" make, manufactured about 2 years previously by the firm "VOS CLOTHINGS", size 42. Cloth belt coloured white, pale blue and dark blue, with a pale blue military-type buckle, marked with the make "EXPLORER". Modern-cut underpants with horizontal dark blue and white stripes. Beige socks.
OTHER OBJECTS: Blanket in which the corpse was wrapped.

ADDITIONAL INFORMATION: Since the fingers were in an advanced state of decomposition, it was only possible to take the prints of the left index, middle and little fingers.

NOTICE FOR NOTICE: Issued at the request of the Belgian authorities for identification purposes. Should this body be identified or should any information enabling it to be identified be available, please inform: INTERPOL BRUSSELS (Reference GN64/23158/91/3609/SG CAD H 4/91 of 31st July 1991) and the ICPO-Interpol General Secretariat.

File No 26165/91

Control No D-30/10-1991

CONFIDENTIAL INTENDED ONLY FOR POLICE AND JUDICIAL AUTHORITIES

EK : 7

ENT FAMILY NAME: HANICQUE

NAMES: Viviane Yvonne

SEX: F

AND PLACE OF BIRTH: 11th September 1955 - Roost-Warendin, France

ER'S FAMILY NAME AND FORENAME: HANICQUE Maurice

ER'S MAIDEN NAME AND FORENAME: POIDEVIN Léone

CITY CONFIRMED - NATIONALITY: FRENCH (CONFIRMED)

RIPTION: Height 163 cm., slim build, weight approximately 50 kg., blond hair, brown

PATION: Hairdresser.

RIES LIKELY TO BE VISITED: France.

UAGE SPOKEN: French.

HING: Red pullover and jacket, jeans and black leather boots.

LLERY: Gold chain.

TAL STATUS: Single.

UMSTANCES OF DISAPPEARANCE: BELGIUM, Knokke-Heist: At 10.30 p.m. on 20th December, a police patrol noticed an abandoned green Jaguar car, French registration No. 2392 0, outside a building at No. 514, Zeedijk, Knokke-Heist. The car belonged to HANICQUE ane Yvonne and the left-hand door was open, the keys were in the ignition and the lights were on. HANICQUE had stayed at the Sofitel-La Réserve hotel in Knokke-Heist two days and had left the hotel at approximately 10.25 p.m. the same day, apparently o to meet a friend and go to France. The friend claims she did not see HANICQUE. ing has been seen or heard of HANICQUE Viviane Yvonne since that date, despite a ce investigation.

OSE OF NOTICE: Issued at the request of the Belgian authorities in order to locate person. If traced, please ask if her address may be disclosed. Please send any rmation available to INTERPOL BRUSSELS (Reference GN.22/32957/91/9630 of 31st October) and to the ICPO General Secretariat.

ile No 36785/91

Control No F-87/11-1991

OBJETS VOLÉS

STOLEN KK : 8

: Deux couronnes et un sceptre d'or

DU VOL : 8 décembre 1990

: EQUATEUR
une église à Cuenca)

couronnes qui ornaient l'une le
de la Vierge et l'autre le front de
ant Jésus, ainsi qu'un sceptre que la
e tenait dans sa main droite. Ces
s, de style baroque et réalisés il y
ans, sont en or à 18 carats serti de
es précieuses et de perles, soit
rillants, 110 perles authentiques et
eraudes.

ur de la couronne de la Vierge :
; longueur du sceptre : 45 cm ;
: 2,5 kg.

ir estimée à 250 000 000 de sucres.
photo.

SUBJECT: Two gold crowns and a gold
sceptre

DATE OF THEFT: 8th December 1990

COUNTRY: ECUADOR
(from a church in Cuenca)

Two crowns, one of which was worn by the
Virgin Mary and the other by the Child
Jesus, and a sceptre which the Virgin held
in her right hand. The articles were made
in the baroque style 40 years ago; they
are in 18 carat gold and set with, in all,
469 diamonds, 110 genuine pearls and 45
emeralds.

Height of Virgin's crown: 18 cm.
Length of sceptre: 45 cm.
Weight: 2.5 kg.

Estimated value: 250,000,000 sucres.
See photograph.

DE D'AVISER : GALERIES, SALLES DE
ES, ANTIQUAIRES, MAISONS DE PRET SUR
MUSEES, SERVICES DES DOUANES.

DE LA DIFFUSION : Effectuée à la
de des autorités équatoriennes. En
de découverte ou de renseignements
ornant cette affaire, prière d'aviser
POL QUITO (Référence N° 519-OCNI-91),
i que le Secrétariat général de
P.C.-Interpol.
LYON (SG)
LYONS (GS)

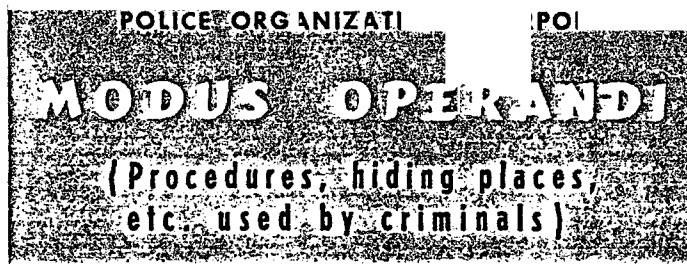
PLEASE INFORM: GALLERIES, SALESROOMS,
ANTIQUE DEALERS, PAWNBROKERS, MUSEUMS,
CUSTOMS AUTHORITIES.

PURPOSE OF NOTICE: Issued at the request
of the Ecuadorian authorities. Should
anything be known about this matter,
please inform: INTERPOL QUITO (Reference
519-OCNI-91) and also the ICPO-Interpol
General Secretariat.

N° du dossier : 31573/91
N° de contrôle : E-167/10-1991

ED CIRCULATION

ided only
fficial law
nent agencies

Reference:

DII/SD2/E/ES

Control N°

MO-5/5-1991

EK : 9

ADVANCE FEE FRAUD RELATED TO FRAUDULENT TRANSFER OF FUNDS FROM NIGERIA

SECOND ADDENDUM

This addendum to modus operandi No. MO-5/5-1991 is circulated as criminal intelligence within the context of the above captioned fraudulent scheme.

The ICPO General Secretariat has noticed a similar scheme letter bearing a Benin-based company credentials with the text remaining unchanged. The recipients of these scheme letters known to our records include companies based in twelve European Member States, the United States of America, Canada, Australia, Hong Kong and Bermuda.

Considering that the scheme appears to be receiving effective control attention in the mentioned regions, it is highly probable for a spill over to occur.

We submit this information for any preventive measures you would consider appropriate towards potential victims of the public or private sectors.

The General Secretariat invites Member States to inform, if not already one, of such scheme letters through the respective National Central Bureaus.

Incl.: copy of scheme letter

INTERPOL

EK : 10

WEAPONS & EXPLOSIVES INCIDENT FORM

☐ IPSPG	☐ NCB: _____	☐ Other: _____
Surname(s): _____		First name(s): _____
☐ IPSPG	☐ NCB: _____	☐ Other: _____
Sent on: ____ Day ____ Month ____ Year		Reference No.: _____
☐ IPSPG authorized to release information		(Signature & title of NCB official)
☐ Contact sender prior to release		

PART I - TYPE OF INCIDENT

EXPLOSIVES

Type of explosives Recovery of Explosives requires Completion of Part II-C)	1 ☐ Trafficker 2 ☐ Terrorist 3 ☐ Other criminal activity: _____	
	4 ☐ Bombing	5 ☐ Attempted bombing
	6 ☐ Incendiary bombing	7 ☐ Attempted incendiary bombing
	8 ☐ Recovered bomb (unexploded)	9 ☐ Recovered bomb (components)
	10 ☐ Theft of explosives	11 ☐ Seizure of explosives
	12 ____ Number killed	13 ____ Number injured
	(14) Amount of damage (specify currency): _____	
	15 ☐ Recovered (other): _____	

WEAPONS & AMMUNITION

	1 ☐ Trafficker 2 ☐ Terrorist 3 ☐ Murder 4 ☐ Armed robbery	
	5 ☐ Theft of firearm(s)/ammunition	6 ☐ Seizure of firearm(s)/ammunition
	7 ☐ Manufacturer (illegal)	8 ☐ Military arm(s)/ammunition involved
	9 ☐ Recovered after use in a crime	10 ☐ Recovered (other): _____

TIME OF INCIDENT

1 ____ Day	2 ____ Month	3 ____ Year	4 ____ Hour	(5) _____ Day of week

LOCATION OF INCIDENT

Identity of victim....	
Address.....	
Town/Province.....	
Country.....	

SUSPECT (S) OF INCIDENT

Name.....	(1) Surname(s): _____				
Chinese commercial as where applicable)	(2) First name(s): _____				
Sex.....	3 ☐ Male	4 ☐ Female			
Age.....	5 ☐ Caucasoid	6 ☐ Mongoloid	7 ☐ Negroid	8 ☐ Other: _____	
Place of birth.....	9 ____ Day	10 ____ Month	11 ____ Year	(12) Place of birth: _____	
Identity document.....	(13) Type: _____		(14) Number: _____		(15) Country: _____

ATTACHMENTS

1 ☐ Personal data sheets	2 ☐ Sketches of device	3 ☐ Photographs of device
4 ☐ Laboratory or other expert reports	5 ☐ Other (specify): _____	

PART III - WEAPONS/AMMUNITION INCIDENT

1 ☐ THEFT OF WEAPONS/AMMUNITION	2 ☐ RECOVERY OF WEAPONS/AMMUNITION
(3) Location of theft/recovery: _____	
DESCRIPTION OF AMMUNITION	
(1) Manufacturer: _____	(2) Trade name: _____
(3) Calibre: _____	(4) Head stamp marks: _____
(5) Type of bullet: _____	(6) Quantity: _____
DESCRIPTION OF WEAPON	
1 ☐ Revolver 2 ☐ Pistol 3 ☐ Rifle 4 ☐ Shotgun 5 ☐ Machine gun 6 ☐ Sub-machine gun 7 ☐ Pump action 8 ☐ Lever action 9 ☐ Silencer 10 ☐ Single action 11 ☐ Double action 12 ☐ Semi-automatic 13 ☐ Rocket launcher 14 ☐ Multiple barrels 15 ☐ Derringer 16 ☐ Other (specify): _____	
(17) Calibre or gauge: _____	
(18) Name of manufacturer: _____	
(19) Model No./Name: _____	
(20) Serial No. (include letters): _____	
(21) Magazine/Cylinder capacity: _____	
(22) Finish: _____	
(23) Length of barrel(s): _____	
(24) Year of manufacture 	
(25) Country of origin: _____	
(26) Width of lands: _____	
(27) Width of grooves: _____	
(28) No. of lands/grooves: _____	
29 ☐ Left twist 30 ☐ Right twist	
(31) Shape of firing pin: _____	
(32) Position of extractor: _____	
(33) Position of ejector: _____	

PART IV - GENERAL CIRCUMSTANCES OF INCIDENT

Describe incident in narrative form and include when possible the following points:

	No.	
1. Method of concealment		
2. Method of transport		
3. Routes taken		
4. Purchasers and subsequent dealers		
5. Financial assistance		
6. Importers		
7. Exporters		
8. Carriers		

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- cun, İbrahim, "Uluslararası Polis Örgütü-İnterpol," Türkiye ve Orta
Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Kamu Yönetimi Lisans
Üstü Uzmanlık Tezi, Ankara, 1983
- Şıkoglu, Meral, İşgören Yönetiminde İletişim ve Şişe-Cam
Endüstrisinde Bir Uygulama Örneği, Anadolu
Üniversitesi Yayınları, No:136, Eskişehir, 1986
- Şaş, İ. Melih ve Atar, Ayhan, İşletmelerde Verimlilik Denetimi,
M.P.M. Yayınları, No:4, Ankara, 1991
- Mode de Condensation, İnterpol Genel Sekreterliği Yayını, Paris, 1978
- Constitution of The International Criminal Police Organization, Genel
Sekreterlik Yayını, Paris, 1968
- Emniyet Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü İnterpol Daire
Başkanlığı Kuruluş, görev ve Çalışma Yönetmeliği,
Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi, Ankara, 1990
- Emniyet Genel Müdürlüğü, Polis 1990, Emniyet Genel Müdürlüğü Basımevi
Ankara, 1990
- Endüstri işletmelerinde Haberleşme, M.P.M. Yayını, No:93, Ankara,
1970
- Erbesler, Ayfer, İnsan gücü Verimliliğini Artırmaya Yönelik
Organizasyon Modelleri ve Teşvik Edici Yöntemler,
M.P.M. Yayınları, No:305, Ankara, 1978
- Footner, Michael, İnterpol, issues in World crime and International
Criminal Justice, Plenum Press, Newyork and London,
1989

- Urgen, Yaşar, İşletmelerin Yönetiminde Haberleşmenin Önemi, Koşulları ve Çukurova'daki Uygulamaları, Adana İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları, No:40, Adana, 1972
- Ursoy, Bedri, Verimlilik Üzerine Düşünceler, M.P.M. Yayınları, No:324, Ankara, 1985
- Licks, Herbert G., Çev. Osman Tekok, Bintuğ Aytek, Salim Şen, Ortgutlerin Yönetimi: Sistemler ve Beşeri Kaynaklar Açısından, Ankara, Turhan Kitabevi, 1979
- International Criminal Police Organization, International Criminal Police Review, No:421, November-December, Lyon, 1989
- International Criminal Police Organization-Interpol, Drugs Report, Genel Sekreterlik Yayınları, Saint Cloud, 1982
- Cendal, Raymond E., "Computerization At The General Secretariat," International Criminal Police Review, No:421, November-December, Lyon, 1989
- Koçel, Taner, İşletme Yöneticiliği, İstanbul, 1989
- Kulunk, Muntaz, "Verimlilik Üzerine," Verimlilik Dergisi, C.v, sayı.2 Ankara, 1976
- Milli Produktivite Merkezi Yayın Katalogu, M.P.M. Yayınları, Ankara, 1991
- Milli Produktivite Merkezi, Verimlilik Nedir?, Neler Sağlar?, M.P.M. Yayınları, No:155, Ankara, 1975
- Mugwambi, Sabatian, Half-Yearly Statistical Report on The Heroin Trafficking Situation in Europe, 1st January 1991 30th June 1991, Interpol General Secretariat, Lyon, 1991

rganization Internatioanale De Police Criminale, Interpol
Instruction Reletives A L'utilisation, Du Formulaire
Interpol, Affaries D'Armes et D'Explosifs, Genel
Sekretrelik Yayinlari

rganization Internatioanale De Police Criminale, Statistiques
Nationales sur la Production, le trafic Et L'usage
illicites Des Droques En 1990, Genel Sekreterlik
Yayinlari, Lyon, 1991, s.1-76.

zdemiroglu Nejat, "Emniyet Urganunde Dis iliskiler," TODAI, Kamu
Yönetimi Master Tezi, Ankara, 1982

azarcık, Orhan ve Çoygun Gültekin, Kamu Bürokrasisinde Organizasyon
Sorunlari, Verimlilik ve Etkinlik, M.P.M. Yayinlari,
No:322, Ankara, 1985

abuncuoğlu, Zeyyat, Urganılarda Haberleşme Düzeni, Yargıçoğlu
Matbaası, Ankara, 1977

çok, Tengiz, Yönetim İlkeleri, Gazi Büro Kitabevi, Ankara, 1988